

MUS VERČIA NEDIRBTI, SAKO JOHN LEWIS

PAVERGTŲ VALSTYBIŲ KOMUNISTAI NEPATENKINTI MASKVA

Lietuviai, lenkai, rumunai nepatenkinti, Stalinas dabar dar nedrįs pradėti karo

PARYŽIUS, rugs. 16 d. — Balkanuose smarkiai pasklido gandai apie Raudonosios Armijos sustiprinimus Jugoslavijos pasienyje, bet Tito teisingai įvertino dabartinę padėtį: Stalinas dabar dar nedrįs pradėti karo, sako vietos diplomatai.

Diplomatai mano, kad Rytų Europos valstybių komunistai gali pasekti Tito ir bandyti nutraukti ryšius su Maskva. Pradžioje politikai manė, kad Tito, susitaręs su Rusija, tariamai nutraukė santykius, kad gautų Amerikos paramą.

TITO TIKĖJOSI GAUTI TRIESTĄ

Tito manė, kad Sovietų Sąjunga padės iškovoti jam Triestą. 1946 metų ministerių konferencijoje Molotovas stengėsi išgauti šį svarbų Adriatikos jūros uostą, bet jo negavo.

Vėliau Tito reikalavo sudaryti Balkanų valstybių sąjungą ir duoti jam vadovybę, bet Maskva nenorėjo nieko girdėti apie šį planą.

Maskva, norėdama apraminti Tito, atgaivino Komunistų Internacionalą ir Kominformo ir centrą įsteigė Belgrade, bet Tito buvo tuo nesitenkintas.

MASKVA NORĖJO PASALINTI TITO

Tito išaiškino, kad sovietų valdžia rengiasi šalinti jį iš vadovybės. Komunistų spauda pradėjo ruošti finansų ministerį Zujovičių vado pareigoms.

Tito tuojau pavarė Zujovičių ir Hebrangą iš kabineto. Maskva reikalavo, kad Zujovič būtų grąžintas Jugoslavijos valdžion, bet Tito nepaklausė.

Tada Maskva Kominformą perkėlė į Rumuniją ir nutraukė ryšius su Tito.

Išrado naują būdą spausdinti

CAMBRIDGE, Mass., rugs. 16 d. — Inžinieriams ir mechanikams pavyko išrasti naują būdą laikraščiams ir knygoms spausdinti.

Naujas spausdinimo procesas taip sutvarkytas, kad dabartinė mašina raidėms rinkti yra nereikalinga. Laikraščiu, knygų ir kitų spausdinių gaminimas bus žymiai pigesnis. Naujoji mašina gali padėti į paskirtą vietą šešias raides į sekundę.

Pagrindines naujo spausdinimo būdo idėjas sugalvojo prancūzas, bet praktikai jas pritaikė amerikiečiai. Dr. Vannevar Bush sako, kad dar reikia įveikti kelias techniškas kliūtis, bet jis mano, kad ateinančiais metais jau galės pradėti statyti naujas spausdinimo mašinas.

Antradienį prasidės JAV, Kanados ir Didžiosios Britanijos pasitarimai atomo energijos sutarčiai.

Graikijos komunistai skaito JAV gen. James Van Fleet didžiausiu kriminalistu, įtraukė jį į "karo kriminalistų sąrašą".

Penki lenkai pabėgo Švedijon

STOCKHOLM, Švedija, rugs. 16 d. — Keleivinis lenkų lėktuvas iš Danigo turėjo skristi į Lodzį, bet kai pakilo, penki keleiviai revoliuvariais privertė lėktuvą įgulą skristi į Švediją.

Lėktuvas nusileido švedų kariškame aerodrome. Atskridu sieji penki lenkai paprašė švedų valdžią duoti jiems tremtinių teises.

Švedų policija sulaukė visą lėktuvo įgulą ir keleivius.

Naujos majų kultūros iškasenos

MEKSIKA, sostinė, rugs. 16 d. — Šiomis dienomis archeologai surado naujas majų kultūros iškasenas. Rastas didelis akmuo, kuriame iškalti 644 metai prieš Kristaus gimimą.

Tikrumoje minėtame akmenyje yra iškalti 286 ieroglifai. Bet juos skaityti moką mokslininkai nustatė, jog tai reiškia 644 metus prieš dabartinę mūsų erą.

Mokslininkams rūpi išaiškinti, kas galėjo tais metais įvykti, kad majai minėtą datą rado reikalingu iškalti akmenyje.

MOKSLININKAI TEŠIA TYRINĖJIMUS

Ši majų kultūros liekana atsirasta Chiapas valstybėje, Palenque miestelio srityje. Rastas akmuo yra 10 pėdų aukščio ir 7 pėdų pločio. Manoma, kad jis priklausė prie Alban kalne esančių Čičenicos rūmų.

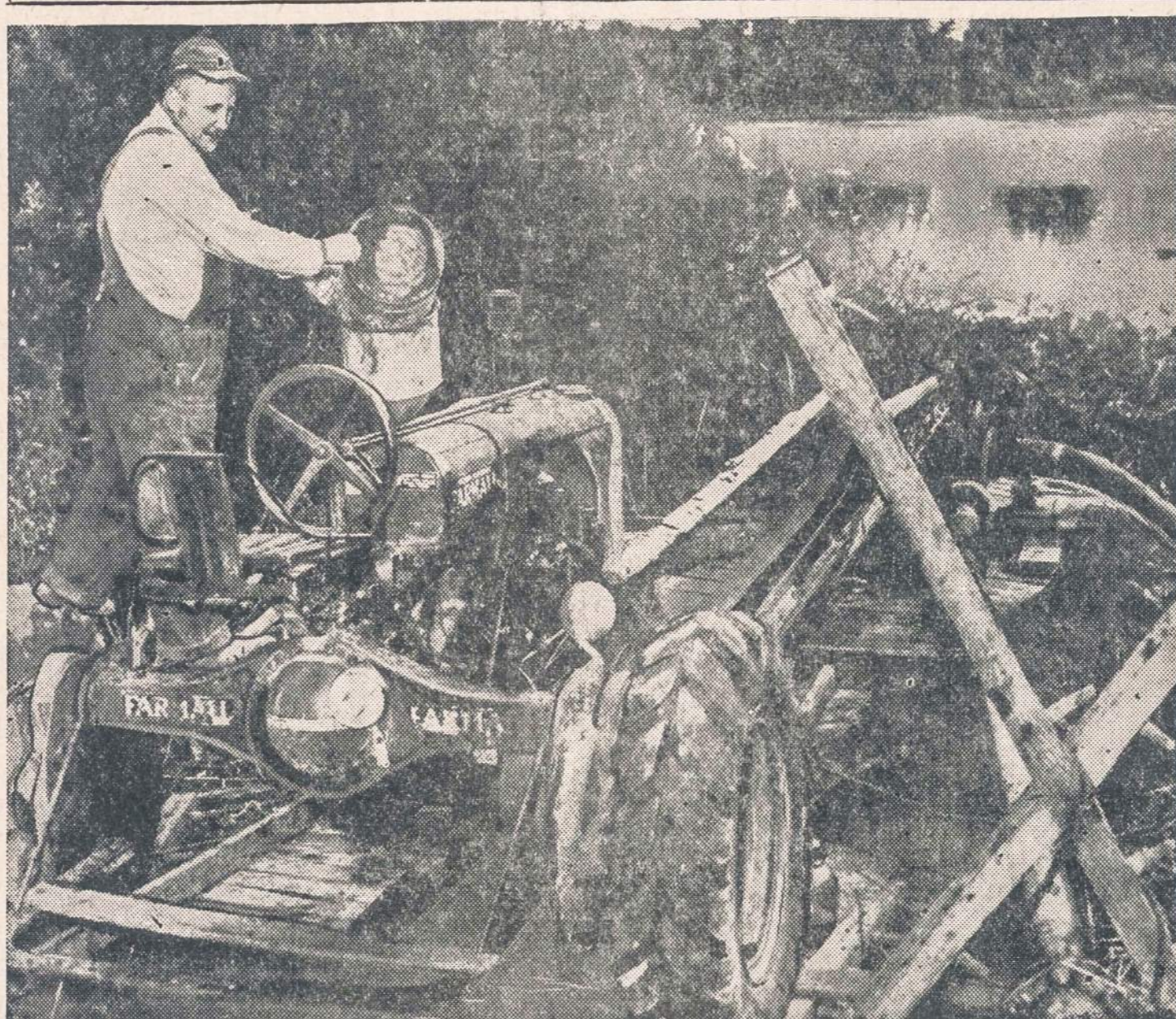
Kiekvienas ieroglifas yra pagrąžintas įvairiomis žmonių figūromis. Iki šio meto buvo žinomas tik vienas panašus akmuo su ieroglifais. Jis rastas Copan srityje.

Kai kurie mokslininkai mano, kad Palenque srityje drebėjusi žemė ir sugriovusi majų pastatytus rūmus.

—250 Amerikos ir britų karo lėktuvų vakar minėjo Londono bombardavimo sukaktį. 1940 m. rugs. 15 d. šimtai naujų lėktuvų puolė Londoną.

Italų valdžia yra pasiryžusi duoti reikalingą apsaugą atgijančiam krašto ūkiui. Jei komunistai bandys griauti ūkį, tai valdžia pavartos jėgą, — vakar pareiškė premjeras Alcide de Gasperi.

Nori pagauti didelį vėžlį

Churubuseo, Ind., ūkininkas Gale Harris nutarė nuleisti savo ežero vandeni, kad galėtų pagauti didžiulį vėžlį. Keičiant metai žmonės kelis kartus matė vėžlį, bet jokiom priemonėmis negalėjo jo pagauti. Harris mano, kad jis, išpumpavęs dalį vandens, galės lengviau surasti 500 svarų ir 500 metų vėžlį. Atsakingi Indianos pareigūnai leido ūkininkui išpumpuoti dalį ežero vandens.

LAIVYNO KARININKAMS UŽDRAUDĖ DARYTI VIEŠUS PAREIŠKIMUS

Nutarė neįleisti į Jungtines Tautas Albanijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Mongolijos

WASHINGTON, D. C., rugs. 17 d. — Laivyno sekretorius Matthews šiandien uždraudė atsakomiesiems laivyno karininkams daryti bet kokius viešus pareiškimus.

Jei karininkas nori ką nors pasakyti apie kitas ginklų rūšis, jis pirma turi gauti laivyno sekretoriaus leidimą.

Sekretorius atleido kapitoną Crommelin iš laivyno štabo. Savaitės pradžioje padarytas pareiškimas rodo, kad štabo darbai jis netinka.

KOMENTUOJA KAP. CROMMELIN PAREIŠKIMUS

Laivyno karininkai labai plačiai komentuoja kap. Crommelin pareiškimus.

Laivyno štabas paskelbė, kad kap. Crommelin yra paskirtas asmens skyriaus direktorium, bet sekretorius paneigė šį paskyrimą. Kap. Crommelin dirbo Pentagone, svarbiausiame karo jėgų centre, logistikos skyriuje.

Prezidentas Trumanas patenkintas laivyno sekretoriu. Sekretorius vykusiai kilusį konfliktą sprendžia.

Neįleidžia komunistinių valstybių

LAKE SUCCESS, N. Y., r. 16 d. — Sovietų valdžia pasiūlė priimti į Jungtines Tautas Albaniją, Vengriją, Bulgariją, Rumuniją ir Mongoliją.

Nei viena šių valstybių saugumo taryboje negavo 7 balsų. Egipto atstovas balsavo už Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos priėmimą, bet jo balsas neužteko.

Kiniečių atstovas griežčiausiai pasipriešino Mongolijos priėmimui.

ANGLIAKASIŲ VADAS REIKALAUJA MOKĖTI PENSIJŲ FONDAN

Cyrus S. Ching tikisi išvengti plieno streiko jis pasikivetė darbo ir pramonės atstovus

WASHINGTON, D. C., rugs. 16 d. — Mes darbo mesti nenorim, bet kasyklų savininkai mus verčia nedirbti, — šiandien vakare pareiškė John L. Lewis, angliakasių unijos prezidentas.

Šiandien kai kurių kasyklų savininkai pranešė, kad jie neduos pinigų į angliakasių unijos fondą. Savininkai sako, kad buvo susitarta mokėti tam tikras nušimtis į pensijų fondą, bet dabar sutartis neveikia, todėl ir jie nėra įpareigoti skirti nušimtį mokėti.

Angliakasių fondo komisija tuojau įsakė sustabdyti mokėjimus.

—Jei kasyklų savininkai nepakeis nutarimo ir nemokės nustatyto mokesčio į pensijų fondą, tai jiems teks uždaryti kasyklas, — šiandien pareiškė Lewis.

Šis angliakasių unijos vado pareiškimas labai plačiai komentuojamas. Manoma, kad pavyks išvengti angliakasių streiko, bet dabar atrodo, kad be jo neapsieis.

Angliakasių unijos vadovybė jau seniai pradėjo pasitarimus naujai sutarčiai pasirašyti. Lewis reikalauja septynių valandų darbo dienos. Dabar darbininkai dirba 8 valandas. Tikrumoje jie dirba tikrai pusę dienos.

Vėliausios žinios

Laszlo Rajk vakar penktas valandas pasakojo vengrų teismui apie "padarytus nusikaltimus". Rajk prisipažino, kad jis, būdamas užsienio ministeriu, tarėsi su Amerikos ministru Chapen apie pervertimą Vengriją, kad amerikietis suvedė jį su Tito valdžios atstovais, kurie tikrumoje esą tikrai amerikiečių agentai.

Atstovų rūmai šį bilį priėmė vasario mėnesį. Senatas vakar pasiuntė priimtą bilį prezidentūron, kad Trumanas padėtų savo parašą.

SUMAZINTI MUTUS 400 PREKIŲ

Vaidžia, prisilaikydama Cordell Hull nustatytos politikos, rengia naujas prekybos sutartis su Danija, Suomija, Italija, Graikija, švedija, Dominikonų Respublika, Haiti, Liberija, Urugvajų ir Nicaragua.

Specialistai apskaičiuoja, kad mutait bus sumažinti 400 įvairių prekių.

Republikonai norėjo priversti prezidentą laikytis muitų komisijos rekomendacijų, bet kongresas davė prezidentui laisvas rankas.

Rytų Vokietijoje naikina turtus

BERLYNAS, rugs. 16 d. — Komunistų kontroliuojamas vokiečių laikraštis "Taegliche Rundschau" pripažįsta, kad sovietų okupacijos zonoje naikinamas turtas.

Komunistai sako, kad Rytų Vokietijos ūkis pradėjo atkūsti, bet sabotaznininkai degina javus ir naikina turtus.

Mecklenburgo srityje nepažįstami asmenys padegė kelis kluonus ir ūkininkų namus. Pirmoje eilėje naikinami kolektyvizuotų ūkių turtai.

—Suomijoje streikai jau visai baigti, komunistai prisipažįsta prakisė.

BERLYNE IŠ RUSŲ KALĖJIMO PABĖGO JAV KAREIVIS

Buęs vengrų vidaus ministeris Rajk prisipažino prieš kaltinimų, jis bylon įvėlė Jugoslaviją

BERLYNAS, rugs. 16 d. — dė apie 50 sovietų armijos karininkų.

Sinkiewiczso maistas šiek tiek pagerėjo prieš 6 savaites. Paaškinėjo, kad apie tą laikotarpį JAV karo vadovybė pareikalavo gražinti suimtą karį.

Ministeris prisipažino prieš kaltinimų

BUDAPEŠT, Vengrija, rugs. 16 d. — Laszlo Rajk, buęs Vengrijos vidaus, o vėliau užsienio ministeris, šiandien prisipažino prieš kaltinimų.

Rajk sako, kad jis, Jugoslavijos ir JAV padedamas, stengėsi nuverti dabartinę Vengrijos valdžią ir iš "laisvo krašto norėjo padaryti Jugoslavijos koloniją."

Vengriją okupavusi Raudonoji Armija padarė Rajką vidaus reikalų ministru, o dabar komunistai jį teisia.

TEISIAMAS GEN. GYORGY PALFFY

Toje pačioje byloje teisiamas gen. Gyorgy Palffy, buęs vengrų kariuomenės inspektorius. Prokuroras sako, kad gen. Palffy, susitaręs su Rajk ir kitais, rengėsi iššūdyti žymesnius vengrų komunistų partijos vadus.

Teisman atvežtas ir Dr. Tibor Szoenyi, buęs komunistų partijos atstovas vengrų parlamente.

Teisme turės aiškintis komunistus kurį laiką rėmęs laikraštiniškas Zoltan Horvath.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS SILEIKIS

Tarp mūsų menininkų

Algirdas Rudis dalyvavo New Yorko Art Students League surengtoje dailės darbu parodoje. Paroda buvo pavadinta "Operation Rehab", kuriuoje dalyvavo 91 G. I. ir kiti lygos studentai. Viso buvo išstatyta 118 puikių studentų dailės darbų.

"Art Students League News" laikraštuke yra išspausdintas Algirdo Rudžio atvaizdas jam stovint kartu su kūriniu su meno kritiku Walter Pach.

Algirdas Rudis buvo Antrojo Pas. Karo karys. Dabar jis New Yorko studijuoja meno mokykloje. Jis ir anksčiau dalyvavo įvairiose dailės parodose.

Dailininkas Viktoras Petravičius šiomis dienomis su šeima atvyko Chicago į trenitės. V. Petravičius yra vienas mūsų žymesniųjų grafikų. Visuomenė yra susipažinusi su jo darbais, nes jo iliustruotos knygos bei knygų viršeliai puošia mūsų spaudą.

"Studio" meno žurnalas įdėjo dail. Dobužinskio kūrinių ir apibūdino jį kaip rusą. Dobužinskis yra lietuvis, pasižymėjęs scenarijų tapytojas ir teatrinių kostiumų planuotojas. Gyvena New Yorke.

Mirė garsus dailininkas

Šio mėnesio pradžioje Meksikoje mirė išgarsėjęs sieninės tapybos srityje dailininkas

Jose Orozco. Mirė nuo širdies priepuolio eidamas 66 metus. Jis neturėjo kairiosios rankos. Būdamas vaikas ir bežaisdamas paraku, jis neteko kairiosios rankos. Jo tėvas mirė, kai jis buvo dar jaunas berniukas. Pradžioje studijavo matematiką ir architektūrą, o vėliau tapybą. Eidamas 30 metų, Meksikos sostinės muziejuje nutapė didelę drobę, vaizduojančią ispanų kariuomenės bėgimą.

Jis ir jo vienalaikis Diego Rivera ne tik Meksikoje, bet ir JAV nutapė daug sieninių vaizdų. Orozco Chicago Meno Institute turėjo keletą savo kūrybos darbų parodų.

Studentų dailės paroda

Chicago Meno Institute (Art Institute) dabar yra graži šios meno mokyklos studentų dailės darbų paroda. Ji yra labai turtinga visų klasių eksponatais. Verta ją pamatyti. Nemokamas įėjimas į muziejų šeštadieniais, sekmadieniais ir trečiadieniais. Kitomis dienomis reikia mokėti 25c. ir 3c. takų.

Norintiems dalyvauti parodoj

All-Ilinois dailininkų draugija ruošia rudeninę meno parodą, kuri bus atidaryta spalio 9 d. 2 val. popiet Stevens viešbučio 3 aukšte su programa. Norintieji joje dalyvauti eksponatus turi pristatyti ne

Čekams nuostolis

Ilgametis Čikagos Meno Instituto skulptūros klasės mokytojas Albin Polasek New Yorko padarė 8 tonų statulą, vaizduojančią Tamą Masaryką, jojančią ant arklio. Statula buvo nulieta iš bronzos. Bevežant statulą per Quecinsboro tiltą, josios galva užkliuvo už tilto viršaus, nuvirto nuo sunkvežimio ir sudužo. Šis paminklas pirmajam Čekoslovakijos prezidentui turėjo būti pastatytas Čikagoje netoli Čikagos Universiteto Midway aikštėje. Paminklas buvo numatytas atidaryti šį sekmadienį su iškilėmis.

Skulptoriaus darbas bus galima iš nauja atlikti, bet jau susidarys labai didelės išlaidos.

Lietuvių Dailės Paroda

Lietuviai trenitiniai Vakarų Vokietijoje suorganizavo lietuvių dailininkų meno kūrinių parodą. Parodai eksponatus tiekė beveik visi tuomet buvusieji Vokietijoje dailininkai. Speciali dailės meno žinovų komisija juos patikrino ir tinkamus atrinko parodos eksponatais. Parodai organizuoti buvo sudarytas specialus komitetas, bet daugiausia dirbo lietuvių trenitinių dailės parodai organizuoti komisaras dailininkas Liudas Vilimas.

Buvo daug klūčių parodai į New Yorką perkelti, bet, JAV karinei vyriausybei maloniai padedant, šios klūties nugulėtos ir parodos eksponatai laimingai atsidarė New Yorko mieste.

Paroda yra labai rimtas kultūrinis ir net politinis visų lietuvių reikalas. Ją tinkamai suorganizavus ir išpopuliarinus Jungtinėse Amerikos Valstybėse, būtų iškeltas lietuvių vardas ir daug pasidarbuota Lietuvos išlaisvinimui. Todėl visi lietuviai turi šia paroda domėtis ir jos rengimo darbus remti. Numatoma parodą atidaryti apie spalio 20 d. New Yorko centre. Paroda tęstusi iki Amerikos lietuvių kongreso pradžios ir ją galėtų aplankyti šio kongreso dalyviai.

Baigiant norėtusi palinkėti, kad parodos rengimu rūpintųsi ne viena kuri politinė grupė, bet kad šį darbą imtųsi bendrinė visų Amerikos lietuvių organizacija, pavyzdžiui, Amerikos Lietuvių Taryba (ALT). Tuomet būtų tiksliau visi parengiamieji darbai atlikti ir pati paroda įgytų didesnį populiarumą. Be to, būtų išvengta vienos srovės atspalvio. Žinoma, tenka teigiamai vertinti iki šiol atliktuosius rengėjų darbus, bet toliau reikėtų visą rengimo bazę kiek galint praplėsti. Parodą suvisuofinti — padaryti ją ne vienos grupės, bet visų lietuvių reikalas. Reikėtų taip pat į parodos rengimo darbus įtraukti ką tik New Yorkan atvykusį jos organizatorių Vokietijoje dail. Liudą Vilimą. Reikėtų visiems Amerikos lietuviams aktingai remti šią parodą darbais ir lėšomis.

Juozas Šalna

—Prancūzų užsienio ministeris vakar atvažiavo į New Yorką. Jis dalyvaus užsienio ministerių konferencijose. Amerikos britų ir prancūzų ministeriai dar kartą nori aptarti Artimųjų Rytų ir Azijos reikalus. —Vakaryktė "Pravda" pranašauja ekonominį chaosą Amerikoje ir visose Marshallo planu valstybėse.

Artistė Faye Emerson paskelbė, kad ji nutarė skirtis nuo Elliott Roosevelt. Kai ji baigė vaidinti šabar pradėtą filmą, užves perskyrų byla. Artistė pasakoja, kad juodu nutarė skirtis gražiuoju.

Neįtikėtina

Spaudos agentūra UP praneša, kad Bavarijoje, netoli Dachau, tai yra tos vietos, kur seniau vokiečiai turėjo garsią priverstųjų darbų stovyklą (KZ) ties Esthausen, yra kelių ha žemės plotas, kur pakastos KZ aukos. Amerikiečių kariškos vyriausybės įsakymu pavesta vokiečiams tą vietą saugoti ir gerbti.

Amerikiečiai pakartotinai gavo kelis slaptus pranešimus, kad hitlerininkų anuo metu nukankintų pakasti karstuose lavonai dingsta ir būk iš jų lavonų viena vokiečių dirbtuvių dirba klijus.

Amerikiečių valdžia pavedė kariui B. P. Groves šį reikalą iširti. Tikrai jis pranešė, kad nukankintų lavonai buvo atkasti.

Dachau karo gubernatorius W. A. Rubeu taip pat patvirtino, kad netoli Esthausen trijų akrų žemės plote rasta iškastų lavonų.

Amerikiečių karo valdžia pakartotinai išpėjo Bavarijos vyriausybę, kad ši saugotų hitlerinio režimo aukų liekanas.

Bavarijos atstatymo komisaras Phillip Auerbach, žinomas kaip D. P. didelis čdikas, mėgino tą faktą užginėti, girdi, iš vieno lavono rastų be karstu kaulų negalima dar daryti išvadų, kad masiniai čia būtų buvę nukankintų lavonai atkasami. Britų kariška okupacinė valdžia taip pat tuo klausimu susidomėjo ir vedant tardymą stusekė, kad tikrai lavonai buvo atkasami ir keletas šimtų jų dingę. Vienas vokiečių Walter Schultz, 28 m., taip pat kaipo liudininkas patvirtino, kad Hitlerio režimo aukų lavonai buvo atkasami, su karstais išvežami ir visa sunaudojama klijų gamybai. Jis buvo tam darbui samdytas. Tas, kuris jį samdė, sakė, kad jis išnuoma. Vėris iš geležinkelio valdybos žemės sklypą ir kad tame sklype esą lavonai ir iš jų bus galima klijai daryti.

Sunku patikėti, ar vokiečiai dar ir šiuo metu nebūtų išsižadėję hitlerinų papročių.

Rugsėjo 17-18 d.d. Garfield Parke Chicago Park District atidaro įdomią ir patrauklią gėlių parodą.

Toj parodoj bus daugiau kaip 3,500 įvairių gėlių rūšių. Bus gėlių įvairiausių spalvų ir įvairaus didumo.

Už geriausiai užaugintas gėles bus skirtos dovanos.

Gėlių paroda bus atidaryta rugsėjo 17 d. 3 v. v. ir užsiders rugsėjo 18 d. 10 val. vak.

Kas naujo tremties gyvenime?

Mums rašo S. T.

Pas mus atsitiko daug kas naujo. Daug naujo tik tiek, kad brolių lietuvių Vokietijoje jau tikrai maža bėliko, o po kelių mėnesių liks dar mažiau. Visi važiuoja ir visi važiuoja į Ameriką, laisvės šalį. Ar ten iš tikro tokia laisvė, ne man spresti, bet pasirodo, kad vis geriau negu net į Australiją. Atrahiečiai baigia apskiaulinti — tikriau: jų profesinės sąjungos. Jos nenori apie ex DP nieko žinoti ir labai dažnai pakisą savo tokią paslaugą kojelę. Gaila, kad kaip tik jos taip doro. Taip pat bloga su šeimomis. Jos be jokių sentimentų dviem metams išdraskomos, o Australija ne Veliuonos valsčius.

Gyvename po senovei. Važiuoja masės. Beveik 70% turi garantijas ir jos vis plaukia. Dalykas tikrai neblogas.

Aš esu vienintelis šeimoj, kuriam įmanoma gauti darbą, nes jau tikrai neblogai ragau mašinėlę (akla sistema) ir taip

pat pusėtinai susigraibau angliška. Tik tokie šiandien dar gali gauti darbą. Be to šiandien Vokietijoje bloga. Jau seniai praėjo "kiaulių amžius" ir tie laikai, kai sviestas kainavo penkis šimtus markių. Dabar jis tekainuoja tik aštuonias. Maistas čia, Ingolštade, stabėtinai pigus. Krautuovėse galima gauti jo kiek tik nori ir kokio nori ir šiandien mūsų "gaspardinės", prieš pirkdamos dešrą, pasižiūri, kokia ji — salami ar arbatičė, o lašiniai ar stori ir ar rūkyti. Vokiškasis gyvenimas stabėtinai pasikeitė. Gyvenimas vyksta pilnu mastu ir tik bedarbių klausimas šiek tiek trukdo gospadoriška idiliją.

Chicago miesto mokesčių inspekcijos pranešimu 80% visų asmenų pajamų mokesčių mokėtojų už pereitus metus neįteisingai sumokėjo mokesčius.

Vieni jų per daug sumokėjo negu jiems reikėjo mokėti, o kiti neprimokėjo.

Kas per daug sumokėjo, tiems bus gražinta, o kas neprimokėjo, turės sumokėti.

SOTUS ALKANAM PADEKI! AID OVERSEAS, INC., 4851 S. Ashland Ave. CHICAGO 9, ILL. TELEFONAS YARDS 7-1121

AID OVERSEAS, INC., siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakymai aiškiai rašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir kainą. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siuntinami AIR MAIL. Kely dinge siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas.

- SIUNTINYS Nr. 1—\$7.80
  - 2 sv. kiaulinių taukų
  - 2 sv. rūkytų lašinių
  - 2 sv. salami dešros
  - 2 sv. (be 2 ozs.) kenų bekonc
  - 1 dežutė (400 gr.) margarino
- SIUNTINYS Nr. 3—\$7.40
  - 4 sv. rūkytų lašinių
  - 2 sv. kiaulinių taukų
  - 2 sv. margarino
  - 1 sv. kiaulienos mėsos
- SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40
  - 2 sv. rūkytų lašinių
  - 2 sv. marmelado
  - 2 sv. pupelių kavos
  - 2 sv. cukraus
  - 1 sv. margarino
- SIUNTINYS Nr. 6
  - A. 10 sv. sv. cukraus \$2.80
  - SIUNTINYS Nr. 7
    - A. 10 sv. baltų kviet. miltų \$3.00
  - SIUNTINYS Nr. 10—\$6.70
    - 2 sv. rūkytų lašinių
    - 2 sv. kiaulinių taukų
    - 2 sv. margarino
    - 2 sv. degintos kavos
    - 1 sv. šokolado
  - SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95
    - 2 sv. rūkytų lašinių
    - 2 sv. kiaulinių taukų
    - 3 sv. degintos kavos
    - 2 sv. cukraus
- SIUNTINYS Nr. 14—\$6.30
  - 2 sv. rūkytų lašinių
  - 2 sv. kiaulinių taukų
  - 2 sv. cukraus
  - 1 sv. marmelado
  - 1 sv. kiaulienos mėsos
  - 2 gabalai tualet. muilo
- SIUNTINYS Nr. 19—\$9.80
  - 4 sv. rūkytų lašinių
  - 2 sv. kiaulinių taukų
  - 2 sv. margarino
  - 2 sv. marmelado
  - 4 sv. degintos kavos
  - 1/2 sv. cukraus
  - 2 gabalai tualet. muilo
- SIUNTINYS Nr. 23—\$6.40
  - 5 sv. rūkytų lašinių
  - 5 sv. degintos kavos
- SIUNTINYS Nr. 25
  - A) 8 sv. grynų kl. tautų \$4.50
  - B) 12 sv. grynų kl. tautų 5.75
  - C) 15 sv. grynų kl. tautų 6.95

(Tik į Vokietijos vakarų zoną, Angliją, Italiją ir Prancūziją ir čia apie 4 savaites).

JAU YRA PENKI BUICKAI !!!

MILDA BUICK SALES ŠAUKITE DAN KURAITIS AR JONĄ RODINĄ 907 W. 35th St. Ph. Lafayette 3-2022

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite **BOROXYL OINTMENT**. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROXYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbėsi gijimui. Taipgi vertojamas nuo mažesnių nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Suskitti Money Order arba nuvykti į: **BOROXYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.**

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimėi istikus, neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKay, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas Central 6-5208
Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

SIUNTINIAI LIETUVA
100% apdraudimas Greitas siuntimas. Vaistai siunčiami oro paštu.
Jūsų giminės gauna jūsų siuntinius visiškai be jokių išlaidų.
Jūs galite siųsti savo pačiu **DRABUŽIUS (NAUJUS ARBA SENUS), AUDEKLO MEDŽIAGAS, MAIŠTĄ ir tt.**
REIKALAUKITE PILNŲ INFORMACIJŲ **CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.**
220 So. State Street Chicago 4, Ill.
Telef.: WAbash 2-9354-9355
ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS IKI 1:30 PO PIETŲ.

S. L. A.
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudimo tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternal organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti brolykai ryšiais vienon didėlen ir gražion šeimynon. Dabar čia SLA. Pažangos Vajus naujams nariams primti.
Susivienijimas iš apdraudęs ne daro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilaukys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

PLANINGAS TAUPYMAS NEŠA GERĄ PELNĄ MUTUAL FEDERAL SAVINGS
TAUPLYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

MODERNIZUOKIT SAVO VIRTUVĘ IR PRAUSYKLĄ

WAL-GLOSS
Kaip enamelis švelni virtuvė, prausyklai, woodwork, etc. Gerai plaušas; nebijo garų, drėgmės, taukų. \$4.49 Galionas
BRIDGEPORT HARDWARE AND PAINT STORE
3214 SO. HALSTED STREET Chicago 8, Ill. CALUMET 5-4667

ZOLES - ŠAKNYS
Pas mus visada galite gauti sekančių žolių ir šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisunčiame j namus.
Paragvajų Arbata, sv. \$1.25
Medveva Žievels svaras...\$1.50
Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.50
Valerijono Šaknys, svar. \$2.00
Pelynų žolė, svaras...\$2.00
Europos Ramūnių Žiedai svaras...\$2.50
Trukžolių, svaras...\$3.00
Nervazolių Šaknys, sv. \$5.00
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras...\$20.00
ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway SO. BOSTON 27, MASS.

Biggest Value in Town!

Model 91246
RCA VICTOR'S SPECIAL ANNIVERSARY MODEL
Kaina \$199.95 po \$3.00 per savaitę išsimokėjimais
OR TERMS HERE

Examine this set! You'll find it's a terrific buy. There never was a better picture, never a lower price. Here's the new, wide 61-square-inch screen featuring locked in tune Eye Witness pictures; a smartly designed cabinet; the "Golden Throat" tone system, and a phono-jack for attachment of RCA Victor's 45 rpm record player.
It's to celebrate a special occasion — has a lot more special features — a special low price! But why not make us a special visit and see for yourself! AC.
*The RCA Victor Television Owner Contract, covering complete installation and guaranteed performance for a full year, is available for a reasonable fee.
TELEVISION RADIO CENTRAS pas BUDRIKĄ
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St. TEL. CALUMET 5-4591
Krautuovė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJENAS"

Kanados Lietuvių Žinios

RUGSĖJO 8 D. TORONTE

Rugsėjo 8 d., be abejo, buvo minima daugelyje lietuvių kolonijų Kanadoje, bet Toronto jos minėjimo iškilms buvo būdingos tuo, kad jas surengė Toronto lietuvių organizacijų komitetas, kuriame dalyvavo tiek Kanados Lietuvių Tarybos skyrius, tiek Kanados Lietuvių Sąjungos skyrius.

Minėjimo iškilms įvyko lenkų salėje Queen St. 1087. Ji salė talpina 1200 žmonių, ir ji buvo pilnutėlė, taip kad galima tikrai sakyti, jog minėjime dalyvavo nemaža dalis Toronto lietuvių visuomenės.

Minėjimą atidarė Toronto lietuvių organizacijų komiteto pirmininkas K. Grigaitis, kuris apibūdino rugsėjo 8 d., kada Lietuvos galybė buvo aukštumoje, reikšmę.

Po to paskaitė anglų kalba skaitė Lietuvos ministeris švedijai V. Gylys, trumpai nupasakodamas Lietuvos istoriją. Toliau susirinkusius sveikino Toronto burmistro įgaliotinis, kadangi pats burmistras, anksčiau pažadėjęs būti kitur, į minėjimą negalėjo atvykti. Sveikintojas priminė susirinkusiems, kad Kanadoje niekas veltui neduodama, viską reikia užsidirbti sunkiu darbu.

Minėjime dalyje p. A. Maurukienė gražiai padeklamavo K. Inčičiaus eilėraštyje Tėviškė.

Solistas J. Rimkus padainavo St. Simkaus "Kur bakužė samanota", "Oi greičiau, greičiau", šumano "Du grenadierius", Šopeno "Rudenį" ir kt. Jam akompanavo muzikas A. Dvarionas.

Minėjimo dalyje turėjo dalyvauti solistė M. Vilčiauskaitė, bet dėl ligos ji neatvyko, todėl pasidariusią spragą užpildė taip pat J. Rimkus.

J. Sinkevičiaus diriguojamas choras išpildė A. Vanagaičio "Malda", Žilėvičiaus "Laisvės varpa", V. Paulausko "Jureivių maršą" ir "Miško gėlę".

Tautinių šokių šokėjų grupė, vedama p-lės A. Ličkūnaitės, pašoko Lenciūgėlių, Blezdingėlių, Šustų ir kt.

Dėl programos man teko girdėti nuomonių, kad ji galėjo būti platesnė, įvairesnė.

Greitimoje patalpoje buvo surengta raudonojo teroro paroda. Joje buvo išstatytos žinomos nuotraukos Pravieniškių, Raseinių miškelio, Panevėžio ir daugelio kitų Lietuvos vietų kankinių, kurias dr. Kaškelis išsaugojo ir atgabeno į Kanadą. Užrašai buvo lietuvių ir anglų kalbomis.

Šia parodėle ypač domėjosi senieji ateiviai, kuriems savo kailiu neteko patirti rušiškųjų okupantų žiaurumo.

Šią parodą tikrai vertėtų pa-

Pumkinų karalienė Clarabelle Garber užsidėjo garbuzinę karūną ir kviečia visus atvykti į Eureka, Ill., kur įvyks didelė pumkinų šventė. Jai teks karaliauti rugsėjo 23 dienos šventėje.

matyti Maskvos draugams Ylai, Kilikevičiui ir kt.—gal jiems pasidarytų aiškiau, kam jie iš tikrųjų tarnauja. O jeigu jiems tai jau yra pakankamai aišku, tai daugeliui jų suvedžiotų lietuvių ši parodėlė tikrai galėtų atverti akis. —J. J.

Atvyksta nauji tremtiniai

Š. m. apie rugsėjo 19-20 d. laivu "General Black" į New Orleans uostą atvyksta š. e. lietviai tremtiniai:

Amonas, Artūras — 1801 S. Manhattan Pl., Los Angeles, California.

Banionis, Povilas, Ona — Jerry Falls, Web, Miss.

Beitnerius, Marta — Rt. No. 1, Gaylord, Kansas.

Briedis, Jurgis, Anna — Old Greenville Rd., Indianola, Miss.

Domijonaitienė, Antanina — 475 Colorado Blvd., Denver, Colorado.

Grebliauskas, Donatas — 1257 30th Ave., San Francisco, Cal.

Ganipraskas, Romualdas, Magdalen — 7 Deer Creek Woods, Ladue 17, Miss.

Gintautas, Romas, Irena — 4349 Forest Park Blvd., St. Louis, Missouri.

Ilgutis, Alfonsas — Alma, Web, Co., Kansas.

Krisčiūnienė, Izabela — 1314 San Leandro Blvd., San Leandro, California.

Kupčikas, Albertas, Dominika, Gražina — 14 Iberia St., New Iberia, La.

Krupėnas, Anatolijus, Valerija, Anatolijus — Garden City, Louisiana.

Landsbergienė, Janina, Giedrė — 918-7th St., Hermosa Beach, California.

Lasaitė, Janina — 3100 McCormick Ave., Wichita 12, Kan.

Milašauskas, Anna, Wilhelminė — 12751 Evenston West, Los Angeles, California.

Narukynas, Jonas — RFD No. 1, Scottville, Kansas.

Paliokas, Fridrichas, Marija — St. John's Church, Henry, La.

Perkūnas, Bronė, Jonas — 25 Country Life Acres, Clayton R. R. 5, Missouri.

Prelgauskas, Kostas, Justina, Bronius, Viktorija — Vance, Miss.

Rakauskas, Juozas, Petronėlė, Anelė, Jonas — Baltimore, Maryland.

Sinkevičius, Julija — 1001 So. Main St., Lamar, Colo.

Subonis, Pranas, Konstancija, Jonas.

Šimonis, Vladas, Antanina, Jonas, Antanas ir Živilė — 5126 Fountain Ave., Los Angeles, California.

Tareila, Stasys — 815 W. Knoll Dr., Los Angeles, Calif.

Visockis, Algirdas, Žita — Spring Bank Plant, Kingstree, So. Carolina.

Atvykstančius pasitiks organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Komitetas.

Chicagiečių auka Lietuvos Raudonajam Kryžiui tremtyje

1947 metais buvo Chicagoje susiorganizuojęs 9 Klubų Sąjūdis, kuris buvo nusistatęs rinkti aukas Lietuvos našlaičiams, atsidūrusiems tremtyje. Prie šio Sąjūdie priklausė Suvalkiečių, Zarasiečių ir kit. klubai.

Jų pastangomis buvo surinkta ir BALFui pasiūsta \$2,100. Tai tikrai graži suma. Šiais metais, deja, klubų atstovai nutarė likviduoti ir likusius kasoje pinigų — \$300.00 pasiūsti Lietuvos Raudonajam Kryžiui Vokietijoje sušelpiti ten likusius našlaičius ir kitus daugiausia reikalingus pagalbos. Prie šio nutarimo paskatines tas faktas, kad BALFo Centras ligi šiol laikas savo kasoje \$6,000 nesunaudoję, našlaičiams skirtų pinigų. Jeigu taip yra, tai tikrai toks BALFo Centro elgesys yra nesuprantamas. Jeigu nėra šelptinų našlaičių, tai ar negalėjo būti šie pinigai paskirti Europoje esantiems džiovininkams, seneliams ir kitiems reikalingiems pagalbos?

Būtų tikrai gerai, kad šio taip gražiai veikusio Sąjūdie nariai dar apsigalvotų ir pradėto darbo nenutrauktų. Šelptinų asmenų tikrai dar liks daug tremtyje, ir jie bus labai reikalingi brolių amerikiečių pagalbos. Tenka dar pažymėti, kad šiam Sąjūdiui vadovauja Alfonsas Masiulis, — pirm. ir Antanas Jusius — sekr. J. Ktr.

Užbaigus malonią vasarą

Štai jau prabėgo gerokai pakaitinusi maloni vasara ir skubiai atrieda rudenėlis. Visi jau grįžo iš atostogų, stoji savo nuolatinio darbo ir pasakoja įgytus įspūdžius atostogų metu.

Kada Lietuva buvo dar neatskirta geležine uždanga ir valdėsi savarankiškai, tai ir prie vienvaldžio Smetonos ne šimtais, bet tūkstančiais norintieji visgi galėdavo į Lietuvą nuvažiuoti aplankyti savo seną gimtinę, pasimatyti su savo giminėmis ir pažįstamais, o grįžę išdidžiai pasakodavo, ką matę senojoje tėvynėje. O šandien, kada Lietuva atskirta geležine uždanga ir Stalino "saulė" šviečia, kankina ir kanibalina mūsų senąją gimtinę, tai kad ir su geriausiais norais niekas jos negali pasiekti, net ir bimbinaiai buožės, kurie negali atsigėrėti dabartiniu rojum Lietuvoje, nors čia važinėja gražiomis kapitalistinėmis mašinomis. Dar neteko girdėti, kad bent vienas jų būtų nuvykęs dėl sveikatos pasikaitinti Stalino saulėje, kuri jiems būtinai reikalinga, nes kitaip jie negalės pasveikti. Yra gydytojų, kurie siūlo net kelionę apmokėti, bet vis tiek mūsų vargšai bimbinaikai važiuoja į Kaliforniją arba į Floridą ar kitur ir sykiu su fašistais kaitinasi kapitalistinėje saulėje, o grįžę atgal vis tiek pasilieka bimbinaiai ligoniai.

FURNASŲ BOILERIŲ PEČIŲ

PATAISYMAS DALYS!

Tik paminėkite vardą dalies, kokios jums reikia, vardą ir numerį furnaso, pečiaus arba boilerio — ir mes parūpinsime dalis — garantuojame, kad tiks!

KETURIOS DIDELES KRAUTUVES CHICAGOJE

NORTHWESTERN STOVE REPAIR CO.

662 W. ROOSEVELT ROAD
312 WEST 63rd STREET
2323 MILWAUKEE AVENUE
8812 S. COMMERCIAL AVE.

Monroe 6—6600

Garantuotas darbas

IDE DAME BOILERIUS ISMAINOM SUGEDUSIAS DALIS

IDE DAME STOKERIUS IR ALIEJAUS KROSNIS

Didžiausias pasirinkimas Boilerių dalių Chicagoje įvedimas tinkamos šilumos yra mūsų specialumas. DYKAI APKAINAVIMAS.

3 METŲ ISMOKEJIMAS

Haymarket 1-6883

Chicago Supply Co.

1322-26 W. LAKE ST.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net kunigai pasilėpę ji studijuoja, nors savo parapijonims drąžiai ji i rankas paimiti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Zmonių mulkiniojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, idomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams. Adresas toks:

"KELEIVIS" 636 Broadway SO. BOSTON, MASS.

"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESYONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAI ŽINIĄ IR GERIAUSIAUSI RASTUS.

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI Padėkime Badaujančiam Tremtinui

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA BENDROVĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus ir visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroluojamas.

HELP patarėnauja Kanados ir J. A. Valstybių žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivinykystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinių pristatymą adresatui; kiekvienam atveju prisunčia Tamstai pakviuotą orderį.

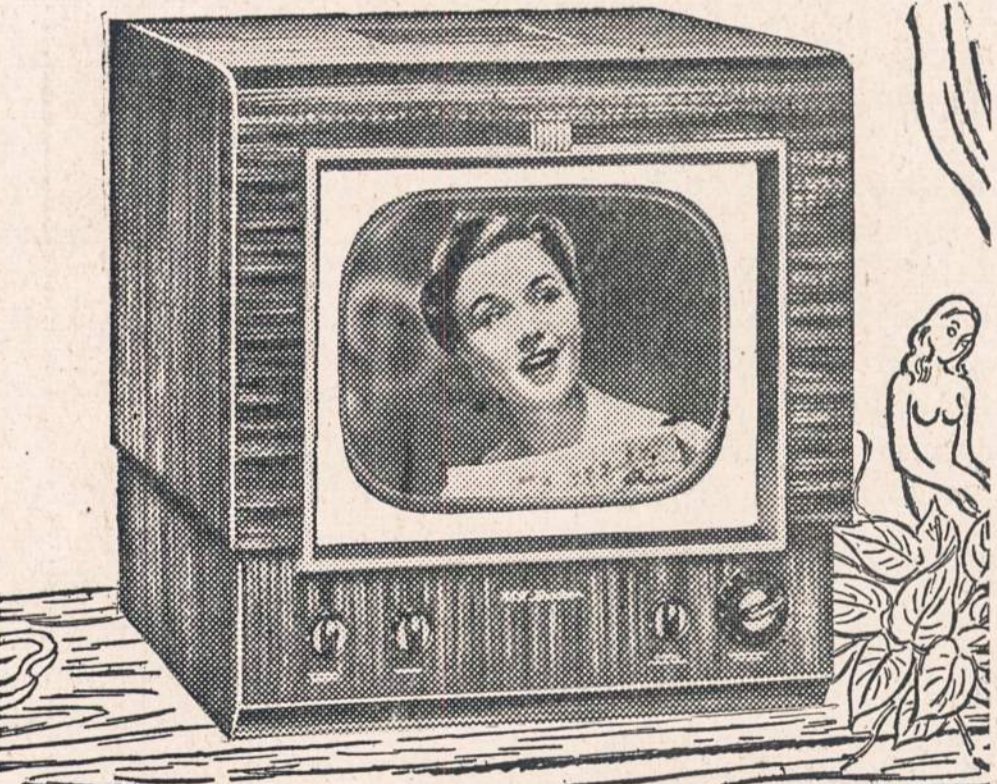
SIŪSKITE LAISKA SU UZSAKYMU ŠIANDIEN:

(Pagaidejama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raideim. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes MONTREAL 1, QUE, CANADA

SIUNTINYS Nr. 1 TIK \$8.95 (su įpakavimu 20 svarų) 5 svarai KIAULINIŲ TAUKU 2 svarai KAVOS (PUPELIŲ) 5 svarai CUKRAUS 2 dėžės kenuotos MĖSOS 1 svaras GRĮTINĖS 1 svaras RYZIŲ 1 svaras KAKAVOS	SIUNTINYS Nr. 2 TIK \$5.70 (su įpakavimu 10 sv.) 4 sv. KIAUL. TAUKU 1 svaras KAVOS pupelių 1 dėžė ken. MĖSOS 1 svaras CUKRAUS 1 svaras KAKAVOS	SIUNTINYS Nr. 3 TIK \$4.50 8 sv. KIAUL. TAUKU SIUNTINYS Nr. 4 TIK \$6.50 2 svarai ARBATOS 4 sv. KIAUL. TAUKU 3 gab. TUAL. MUILO SIUNTINYS Nr. 5 TIK \$3.95 4 sv. KIAUL. TAUKU 1 gab. tualeto MUILO 2 gab. šokolado "BAR"	SIUNTINYS Nr. 6 TIK \$3.60 2 svarai KIAUL. TAUKU 1 dėžė GRĮTINĖS 1 svaras CUKRAUS 1 svaras RAZINKŲ
---	---	--	---

NAUJAS 1950 M. TELEVISION

Jau išstobulintas. Nė jokio permainymo nebus per metus laiko.

Pasinaudokite paveiksiais, teatrais, nuotykiams šiuo laiku per televiziją. Už \$199.95 jūs galite įsigyti naują vėliausią televizijos aparatą išimokėjimais po \$3.00 per savaitę. 61 colio paveikslas didumas. Budriko sandėlyje jūs rasite didelį pasirinkimą televizijos aparatų: Admiral, CAVIATOR, General Electric, Philco, Zenith, Raytheon ir kitų. Budrikas pristato į jūsų namus. Dykai vidurinis prijungimas (Aerial).

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 S. Halsted St. Tel. CALumet 5-7237

Pirmad. ir ketvirtad. vakarais krautuvė atidaryta iki vėlumos.

WCFL, 1000 kil. stotis. Pasigėrėkite lietuviška programa sekmadienio vakare 5:30 Chicagos laikui.

Utah valstybės Banellis

Lietuvis, kuris mormonų valstybėje įsikūrė ir verčiasi paruošdamas bei pardavinėdamas riektyk kalakutienu.

Kur tik lietuvių nėra! Ir kaip tik jie neprisimonia! Štai kas galėtų manyti, kad tolimoje Utah valstybėje yra puikiai įsikūręs lietuvis ir verčiasi paruošimu rūkytos kalakutienuos, kuriai kostumerių jis jau surado 33 valstybėse. Tai toks buvo jo rekordas pernai.

Čia kalba eina apie Edmund A. Banellis, kuris šiaurinėje dalyje, Cache klonyje, pradėjo rūkyti ir pardavinėti kalakutienu. Toji vieta yra žinoma kaip Logan. Ji yra į šiaurę nuo Salt Lake City, nelabai toli nuo ežero. Palyginti dar neseniai ten kūrėsi indėnų ugniavietės. Indėnai iš ten jau išsikraustė, bet iš ugniaviečių teberūksta dūmai. Tie dūmai rūksta iš deginamų obelių medžių, kurie yra naudojami paruošimui riektyk kalakutu.

Ar teko jums ragauti riektyk kalakutienuos?

Ji yra labai gaudi, kai tinkamai paruošta, atseit, tinkamai išrūkyta. Reikia didelio patyrimo ir savotiško menso, kad būtų galima tikrai gerai išrūkyti kalakutą. O tuo kaip tik ir pasižymi Banellis, kuris pernai darė biznį net su 33 valstybėmis. Vadinasi, turėjo kostumerių tokiam skaičiui šteitų. Iš to galima spręsti, kad jo paruošti produktai yra tikrai geri.

Kai šeiminiškė nusiperka kalakutą, tai paprastai turi tuoj sudoroti. Visai kitaip yra su riektyk kalakutienu. Ji yra paruošta taip, kad ją galima ilgai laikyti, prirėkus, tuojau valgyti.

Banellis rūkymui naudoja jaunus kalakutus, kurie yra užauginami Utah valstybėje. Rūkytas kalakutas paprastai sveria nuo 8 iki 10 svarų. Paruošdama po 1.50 už svarą (su apmokėtu prisuntimu).

"NAUJENOS" YRA JŪSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS — UZSIRAŠYKITE JAS

Budriko Radijo Programa

Jau 20 metų suėjo kaip Budriko lietuviškos radijo programos kas sekmadienį linksmina radijo klausytojus skambiomis dainomis ir šaunia orkestru muzika. Ši sekmadienį gėrėsitės puikiu dainavimu naujo talento, būtent, baritono Vytauto Gorino. Stotis — WCFL, 1000 kil. Laikas — 5:30 po pietų (Chicagos laikui). Leidžia Juozo Budriko didžiulė namų rakandų, radijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, adresu 3241 S. Halsted St.

CHRYSLER - PLYMOUTH TIESIOGAS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 ARCHER AVENUE

Telefonas: Virginia 7-1515

"U WILL LIKE US"

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4c per copy	

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicago:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsieniuose:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	4c
Savaitei	25
Mėnesiui	90

Žvėrys

Amerikos kareivis John J. Sinkiewicz, iš Baltimore, Md., per klaidą pateko į sovietų sektorių Berlyne, ir jį suėmė bolševikai. Dėl to, kad kareivio pavardė lenkiška, tai gudriji sovietų armijos viršininkai palaikė jį lenkų šnipu — ir 10 mėnesių laikė jį kalėjime. Būtų laikę žnia kaip ilgai, jeigu jam nebūtų pasisekę, kartu su trimis britų kareiviais, pasprukti iš kalėjimo ir iš sovietų srities.

Kareivis Sinkiewicz pasakoja, kad bolševikai, suėmę jį pereito lapkričio 5 d., per 16 dienų jį tardė ir mušė. Jie kvotė jį, teiraudamiesi apie Amerikos kariuomenės šautuvus, tankus ir panašius dalykus. Kai jisai atsakė kalbėti apie tai, vienas aukštas sovietų karininkas kirto jam per veidą, o paskui bolševikai kankino jį šitokiu būdu:

“Jie nuvedė mane į kambarį nuogą ir privertė stovėti šaltam, kaip ledas, vandenyje iki kelių 24 vasiklaupai.”

Buvo ir kitokių kankinimo būdų. Kareivis sako:

“Kitą kartą jie mane nubaudė, pastatydami mane nedidelėje dėžutėje, kurioje aš turėjau 24 valandas išstovėti, nes nebuvo vietos nei atsistėti, nei atsiklaupyti.”

Trys britų kareiviai, kurie pabėgo kartu su amerikiečiu, buvo suimti 1948 m. kovo 3 d. Jie išbuvo kalėjime 18 mėnesių. Sugrįžę iš nelaisvės, jie savo viršininkams pareiškė:

“Su mumis elgėsi žiauriai; rusų karininkai ir kareiviai mus nardydavo šaltame vandenyje, spardydavo ir mušdavo. Duodavo valgyti menkiausias porcijas.”

Kas gali šitaip nežmoniškai elgtis su niekuo nenusi-kaltusiais asmenimis, dargi neva draugingų valstybių pilieciais ir kareiviais? Tik žvėrimis virtę tironai ir jų bernai!

To amerikiečio ir trijų britų kankinimas primena Hitlerio gestapininkų žiaurumus. Bolševikai, matyt, tokie pat išsigimėliai, kaip ir naciai.

Earl Browder Neteko Biznio

Buvusis Amerikos komunistų “fiureris” Earl Browder jau nebėra sovietų knygų agentas. Šito biznio jisai neteko liepos mėn. gale, bet New Yorko reporteriai patyrė apie tai tiktai dabar, norėdami gauti jo pareiškimą ryšyje su gandaiis apie tariamus jo pasimatymus su Rooseveltu Baltajame Name (buv. mirusiojo prezidento sekretorė Miss Grace G. Tully, beje, tuos gandus griežtai paneigė).

Pasirodo, kad iš tos vietos, kurioje buvo Browderio agentūros offisas (55 West 42nd St., New York), jisai jau seniai išsikraustė ir dabar gyvena Yonkerse. Jisai patvirtino, kad Rusijos valdžia atėmė iš jo agento teises.

Browderis buvo visų Sovietų valdžios leidinių agentas Jungtinėse Valstybėse. Šią agentūrą jisai gavo, nuvykęs 1946 metais į Maskvą, kur jisai buvo apgyvendintas brangiuose viešbučio kambariuose ir turėjo pasikalbėjimą su “pačiu” Molotovu, — nors tuo metu jisai jau buvo pašalintas iš komunistų partijos ir buvo nuolatos viešai smerkiamas savo buvusiųjų draugų ir bendradarbių. Fosteris ir jo klika, kuri dabar kontroliuoja komunistų sąjungą Amerikoje, negalėjo suprasti, kodėl Maskva suteikė Browderiui tokia malonę po to, kai pačios Maskvos įsakymu jisai buvo išspirtas iš partijos.

Artimi komunistų viršūnei laikraščių reporteriai spėliojo, jogei Stalinas, tur būt, dėl to glosto Browderį, kad pastarasis žino daug Maskvos paslapčių ir galėtų jas išplepėti, jeigu jisai galutinau susipyktų su savo darbdaviais. Kiti sakė, kad Stalinas laikas jį “atsargoje”: jeigu Sovietams tektų pakęisti savo “liniją” Jungtinių Valstybių atžvilgiu, tai Politbiuras vėl paskirtų jį Amerikos komunistų “bosu” (kaip kad paskyrė Fosterį, pašalinus E. Browderį).

Bet kaip ten bebūtų, Browderis jau nebeturi to biznio, kurį jam buvo davusi Maskva prieš trejetą metų. Netikėtai gavo, netikėtai prarado. Dievai komunizmo Olympe daro kas jiems patinka. Su savo ištikimais tarvais jie dažnai pasielgia prasčiau, negu su priešais. Laimė Browderio, kad jisai JAV piliētis ir gyvena Amerikoje, o ne sovietų rojuje!

APŽVALGA

REPUBLIKONŲ LAIMĖJIMAS “NESVARBUS”

Vienas reporteris paklausė spaudos konferencijoje prez. Trumaną, ką jisai manas apie tai, kad Pensylvanijos 26-me distrikte republikonų kandidatas John P. Saylor gavo daugiau balsų, negu demokratų kandidatas Mrs. Robert L. Coffey (kurios kandidatūrą rėmė ir pats prezidentas)? Trumanas atsakė, kad šitas republikonų laimėjimas, jo nuomone, turįs nedaug reikšmės 1950 metų rinkimams. Jisai priminė, kad republikonai laimėdavo papildomuosiuose rinkimuose 1947 m., bet pernai jie prakišo, nors dabai sakė, kad tie republikonų laimėjimai rodą, jogei jie laimės 1948 metais.

Specialių rinkimų rezultatai, iš tikrųjų, dažnai visai nepasako, kas atsitiks visuotiniuose rinkimuose. Pavyzdžiui, vienas komentatorius paduoda šiuos faktus:

Mažiau, kaip už metų laiko prieš prezidento rinkimus New Yorko Bronx apygardoje buvo išrinktas į kongresą Wallace'o šalininkas (Isackson). Visi “kairiasparniai” tada džiaugėsi ir pranašavo, kad, renkant JAV prezidentą, Wallace gausiąs “mažiausia 10 milijonų balsų.” O kas atsitiko? Visame krašte Wallace tesuriko tik milijoną su viršum balsų — mažiau, negu “pjetiniai” “diksokratai.”

80-ame kongrese (kuris buvo išrinktas 1946 m.) teko užpildyti devynias vakansijas. Specialiuose rinkimuose, įvykusiųose šituo tikslu, septynis kartus laimėjo republikonai, vieną kartą wallace'ietis ir vieną kartą demokratas. Atrodė, kad demokratai visai smunka. O kai atėjo lapkričio balsavimai, vaizdas pakitėjo.

Tačiau Pensylvanijos 26-jo distrikto rinkimai vistiek reikiškia nemenką moralinę pergalę republikonams. Jie didžiuojasi ir jaučiasi padrasinti. Taip jausūsi ir demokratai, jeigu jie būtų laimėję.

TR. LISENKO'S BROLIS — “NEGRIZĖLIS”

Į Jungtines Valstybes šiomis dienoms atvyko žymus sovietų mokslininkas Povilas D. Lisenko, garsiojo Trofimo Lisenkos brolis. Jisai atvyko čia iš DP stovyklos Vokietijoje ir nori Amerikoje apsigyventi.

Pavel Lisenko, kaip ir jo brolis Trofimas, yra pasiturintis ukrainiečio ūkininko sūnus. Jisai pasižymėjo chemijos mokslė, ypač anglų tyrimo srityje. Vienas jo išradimas, kaip pigiau perdirbti akmenines anglis į koksu, yra vartojamas visoje Sovietų Sąjungoje.

Povilo brolis Trofimas yra biologas ir pagarsėjo, kaip Michirino teorijos skelbėjas, kurią “patvirtino” Rusijos komunistų partijos centro komitetas (t. y. Stalinas), nors jai buvo priešingai kuone visi sovietų mokslininkai. Trofimo Lisenkos mokslas dabar yra privalomas visiems biologijos profesoriams sovietų universitetuose ir akademijose. Kurie jam nepritarė, tie buvo viešai išbarti ir pašalinti iš savo vietų.

Šito garsiojo Trofimo brolis Povilas 1942 metais pateko į nelaisvę vokiečiams. Po karo jisai atsikėlė grįžti į Sovietų Sąjungą ir paliko gyventi DP stovykloje Vokietijoje. Dabar jisai Amerikoje.

“P. Lisenko sako, kad mokslininko dalia Sovietų Rusijoje yra baisiai sunki. Jo viršininkas Platon Zarovny pateko trejems metams į sovietiška vergų stovyklą be jokios kaltės; o jam pačiam irgi gresė pavojus patekti į prievartos darbų stovyklą dėl to, kad mažiau gabūs pavyduoliai Sovietuose visada ga-

li apskūsti politinei policijai ir paskui aiškinkis, kad esi nekaltas” (Žiūr. “Keleivis” 1949 m. rugsėjo 14 d.).

Despotizmas prislėgia, nužudo arba išvaiko į užsienius (kuriais pavyksta pasprukti) gabiausius žmones. Taip atsitiko Vokietijoje, įsigalėjus Hitleriui. Taip daro ir Stalinas Rusijoje. Todėl despotizmo jungan patekus tauta neišvepigiama turi atsilikti nuo laisvų tautų.

“AIŠKINA” KONSTITUCIJĄ IR DEMOKRATIJĄ

Už teismo panikinimą teisėjas Medina nubaudė kalėjimu kelis teisiamausius vienuolikos komunistų byloje, kuri yra svarstoma federaliniame teisme New Yorke. Vienas nubautųjų tai Carl Winter, Michigano valstybės komunistų organizacijos pirmininkas. Duodamas parodymus teisme, jisai papasakojo apie “nekaltus” savo partijos darbus ir, tarp kitko, apie vieną partijos suvažiavimą. Kai jisai buvo paklaustas apie kitus to suvažiavimo dalyvius, jisai atsakė juos įvardinti. Paklaustas, ar suvažiavime dalyvavo tam tikras asmuo, jisai pareiškė neatsakysiąs į klausimą, nes jisai nenorįs “išduoti” savo uošvį. Už tai teisėjas jį nubaudė.

Brooklyno “Laisvė” apie tai rašo: “Už ką teisėjas Medina įkalinė 30 dienų Carl Winter? “Už tai, kad šis atsakė įvardinti savo uošvį, Alfred Wagenknechtą, — atsakė pasakyti, ar jo uošvis tūlame komunistų suvažiavime dalyvavo, ar nedalyvavo. “Carl Winter atsakė savo uošvį išduoti, pasiremdamas pirmuoju Jungtinių Valstybių konstitucijos papildymu-pataisymu.

“Jis atsakė jį išduoti, eidamas žmoniškumo pagrindą, nes Winter žino, kad, įvardinus tą arba kitą asmenį, jie gali būti persekiojami, puolami. Jis atsakė būti išdaviku.

“Ir teisėjas Medina budėjo: jis tuojuo Carl Winterį nuserkė kalėti!

“Kokia tragi-komedija yra atliekama demokratijos gynimo vardu!..”

Labai keistas argumentas, kad Alfred Wagenknecht “gali būti persekiojamas,” jeigu liudininkas pasakytų, kad jisai dalyvavo komunistų suvažiavime, — tuo tarpu kai pats Wagenknecht niekad nesigynė esąs komunistas! Per daugelį metų jisai veiksė komunistų partijoje ir viešai agitavo už komunistus, jokių “pavojaus” sau tame nematydamas; o dabar staiga Winteriui pasidarė baisu, kad jo uošvis galįs nukentėti, jeigu bus patirta, kad jisai dalyvavo komunistų suvažiavime!

Kas čia per misterija? Bet Mizara kalba (aišku, kad tai jo “filosofija”) apie JAV konstitucijos pataisą, kuri duodanti liudininkui teisę nesakyti to, kas gali pakenkti kitam asmeniui. Kam jisai apgaudinėja savo skaitytojus? Tokio dalyko JAV konstitucijoje nėra.

Konstitucija leidžia liudininkui neduoti parodymų, kurie galėtų būti panaudoti prieš jį patį baudžiamojoje byloje. Ji leidžia teisiamajam visai neduoti parodymų teisme, jeigu jisai nenori jų duoti. Tai, atrodo, jau gana platus žmogaus teisių apsaugojimas.

Bet Mizarai to negana. Jisai nori, kad būtų “apsaugoti” taip pat ir liudininko draugai ir giminės. Tačiau jisai to nori tiktai tada, kada yra teisiami komunistai. Nebuvo girdėti, kad jisai šitokių “konstitucinių” privilegijų reikalautų kitiems žmonėms.

Sovietų Rusijoje, kurią “Laisvė” diena iš dienos garbina, kaltinamuosius verčia prisipažinti, pirma negu juos atveda į teismą; ir jeigu žmogus atsiskoko pats save apkaltinti, tai jį muša ir kankina. Išgautą šitokiu būdu “prisipažinimą” paskui perskaito teisme ir kaltinamasis turi jį patvirtinti; jeigu jisai nukrypsta nuo savo pasirašytos “išpažinties” (kuri dažnai esti visai melaginga), tai teisėjas jį plūsta ir grasina.

Tai yra inkvizicijos teismas. Bet Mizara ir jo sėbrai iš “Laisvės” štabo laiko šitokią teisingumo sistemą ideališka. O Amerikos teisme jisai neranda nei žmoniškumo, nei demokratybės.

Amerikos teismas ne tiktai nereikalauja teisiamaio prisipažinimo (jeigu teisiamaus prisipažino, policijos arba prokuroro kvociamas, prieš bylos svarstymą, tai jisai gali paskui teisme atmeti savo prisipažinimą); Amerikos teismas leidžia teisiamajam, kaip aukščiau minėta, ir visai neludyti. Šio krašto teisingumo principas sako, kad traukiama atsakomybėn asmens kaltumą turi įrodyti valstybė, o ne asmuo, kurį valstybė kaltina.

Tačiau, jeigu teisiamaus, norėdamas apsiginti, sutinka pats duoti parodymus teisme ir atsistėda į liudininko kedę, tai jisai privalo elgtis, kaip liudininkas: atsakę į klausimus, kuriuos jam uždavė jo advokatas, jisai turi atsakyti ir į prokuroro arba teisėjo klausimus, kai jam yra daroma “cross-examination.” Kitai, kaip gi teismas galėtų išaiškinti, ar jisai, save gindamas, sakė tiesą, ar melavo?

Ne “uošvį” arba “draugų” interesais turi vadovautis teismas, o teisingumo interesais. Komunistams čia negali būti daroma išimčių. Jeigu Amerikos teisingumo sistema jiems nepatinka, tai kodėl jie nesikrausto pas Dėdę Staliną?

—Talių komunistų vadovaujama darbininkų federacija pradėjo naują streikų bangą. Uostų darbininkai ir jūrininkai sustreikavo praėjus savaitę, o Romos autobusų soferiai rengiasi pradėti streikuoti šiandien.

Jau dešimt tūkstančių su viršum lietuvių tremtinių atvyko į šį kraštą. Daugelis jų jau gražiai įsikūrė, kiti pamažu taip pat susitvarkys. Tai yra didelis nuopelnas senųjų lietuvių imigrantų, kurie dažnai tikrai parodo pasigrožetiną susirūpinimą savo tautiečiais ir suteikė jiems visokeriopą pagalbą.

Betgi tenka pagalvoti ir apie tuos, kurie dar pasiliko tremtyje Europoje ir ligi šiol telabaukia garantijų. Šie asmenys yra reikalingi skubios pagalbos. Viena dėl to, kad ten šiuo metu IRO (International Refugee Organization) yra vykdomi nauji griežti patikrinimai; reikalaujama iš kiekvieno įrodyti, ar jis turi jau garantijas išvykti į Jungtines Valstybes, o jeigu ne, tai dažnai prieš savo norą yra verčiamas emigruoti į tolimą Australiją ar kitus kraštus. Nesutinkant atimamas maistas ir perduodamas žmogus vokiečių įstaigų žiniai, kurios, žinoma, turėdamos pakankamai vargo su savo tautiečiais, tremtiniams palankumo nerodo.

PASKUBĖKITE ISDUOTI TREMTINIAMS PASKUTINES GARANTIJAS

Antra priežastis yra ta, kad jau baigiasi pagal D. P. Act of 1948 nustatytas įsileistinių asmenų skaičius, kuris buvo numatęs leisti imigruoti 220 tūkstančių išvietintųjų asmenų. Oficialiai dar nėra D. P. Komisijos paskelbta, bet iš Europos ateina žinios, kad iki spalio mėnesio jau būsiąs išduotomis ligi šiol garantijomis šis skaičius išsemtas. Taigi reikia skubėti, norint kad likusiems ne dėl jų kal-

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Dėl ekonomijos ir reikmenės

Prof. P. Jonikas neseniai “Naujienose” davė keletą “politinės ekonomijos” terminų, kuriuos dar prieš 1924 m. buvo priėmusi Lietuvos terminologinė komisija. Leiskite, p. Redaktorai, ir man keletą žodžių tarti.

1) Pirmiausia dėl pačios politinės ekonomijos. Šituo terminu devyniolikajame amžiuje ir XX a. pradžioje buvo labai dažnai vadinamas ūkinų reiškinų mokslas. Tokiu pavadinimu yra parašyta ir labai daug mokslo veikalų. Bet pastarajame amžiuje pradėta nuo šio termino atsisaikyti. Ir dabar jo beveik niekas nebevartoja. Lietuvos ekonomistai irgi nuo jo jau seniai atsisaikė. Jau turime jo pakaitalą, būtent *ekonomiką*. Mūsų universitete buvęs teisių fakulteto *ekonomijos* skyrius buvo pakeistas į *ekonomikos* fakultetą. Šių dviejų žodžių yra ir skirtingos sąvokos. *Ekonomiką* beveik atstoja mūsų žodis “taupymas”. Sako: jis savo sandėly turėjo sudaręs nemažą *ekonomiją*. Reiškia, kad sandėly atsirado perteklius; arba sandėlininkas, daugiau gavęs, neužrašė, arba ne viską išdavė. Taip pat: biudžete atsirado *ekonomijos*. Vadinasi, atsirado likutis, nes kam nors buvo mažiau sumokėta, negu numatyta. Tuo tarpu *ekonomika* jau yra nusistatyta vadinti ūkinų reiškinų mokslą.

2) *Reikmenė* — *potrebnost'*, Bedarf, Beduerfnis. Dėl šio termino jau teko aiškintis su prof. Skardžiumi, kai jis trentyje “Mūsų Kely” vedė kalbos skiltį. Jam buvau nurodęs, kad nors šis terminas buvo labai prigijęs mūsų ekonomistuose pradžioje, ypač kas klausė prof. Šalčiaus paskaitų, bet pamažu nuo jo irgi pradėta atsisaikyti. Tik, deja, dar neturime tvirto pakaitalo. *Reikmenė* tai yra konkretus daiktas, konkreti gėrybė. Sako:

tės mūsų tautiečiams nebūtų visiška užtenktos durys atvirkty į šį kraštą. Be to, ir pats įstatymas 1950 m. liepos mėnesio 1 d. baigiasi, o naujo įstatymo Senatą dar nepradeda svarstyti.

Dažnas, kalbinamas išduoti garantijas, pareiškia, kad neturiųs kur atvykusių apgyvendinti, o taip pat ir su darbas esą sunku. Tai tiesa, bet norėčiau tiek pažymėti, kad nebūtina numatyti *pastovią* gyv. vietą, svarbu yra nurodyti bet kurią laikinę gyv. patalpą ir darbą. Atvykę, kaip praktika parodė, giminių ir kitų padedami, puikiausiai butus susitvarko. Kaip žinia, bet kurio turinio laido ar darbavimo pasizadėjimo dabar įstatymas nereikalauja. Atvykę tremtiniai, nors ir nebūdami piliečiai, taip pat turi teisę savo buv. vargo draugams padėti.

PASKUBĖKITE ISDUOTI TREMTINIAMS PASKUTINES GARANTIJAS

Jau daug, labai daug parodėme širdies ir suteikėme materialinės paramos. Leiskime būti dalininkais šios mūsų labdaros ir likusiems tremtyje mūsų broliams ir seserims. — J. Kutra

—Federalinė valdžia rengiasi įsikišti į plieno darbininkų ir korporacijų konfliktą.

PRANESIMAI

BALF 6-tas Skvrius prima dra bužių maista bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekate čiose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Me zart Street. Kas negalite atnekti, — pasaukite LAFayette 8817, o M^o Kass paims jūsų auką.

J. E. Zacheris, pir

prisipirkau įvairių reikmenų; arba: raštinės reikmenų parduotuvė. *Potrebnost'*, vokiškai Bedarf yra ne kas kita, kaip abstraktus žmogaus nors.

Buvome pradėję vartoti žodį *poreikis*. Prof. Skardžius jį atmetė, nes tai esąs nevykęs *potrebnost'* vertimas. Jis rekomendavo vartoti žodį *reikmė*.

Gal Dr. Jonikas surastų dar kokį žodį. Bet jau *reikmenės* turėtume atsisaikyti.

Ekon. J. Audėnas.

Tuo pačiu reikalau

Šioje vietoje anksčiau esame davę pluoštą senosios terminologijos komisijos pateiktų terminų. Manėme, kad jie, dabartinėmis sąlygomis, pravėrės ne vienam, kuris šiaip nekartų būtų priverstas griežtiis svetimųjų žodžių. Kadangi tai yra specialūs terminai, žinoma, jie eina pagrindiniu anos komisijos atsakymu.

Be abejo, jei dabar kurių sričių specialistams pasirodo, kad vienas ar kitas ty terminų šiandien priekin žygiuojančio gyvenimo yra atmetamas ar atmetas, tenka nuo jo atsisaikyti. Tiktai toks žygis turi būti pakankamai pagrįstas. Čia tiek dalyko specialistas, tiek kalbininkas turi sutarti, būtent: dalykininkas išaiškindamas sąvoką, jos žymes, o kalbininkas pritaikindamas tam atitinkamą kalbinę lytį.

Ekonomistas J. Audėnas sako, jog politinės ekonomijos terminas ūkio reiškinų mokslo reikšme Lietuvos ekonomistų jau esąs atmetas; taip pat reikią atsisaikyti nuo *reikmenės* “*potrebnost'*, Bedarf, Beduerfnis.”

Kalbiškai galėtų politinės ekonomijos terminas ir palikti. Viena, ir kitose tautose, šalia ekonomikos, jis dar vartojamas, pgl. angl. *political economy* arba *economics* (žr. pvz. 1945 m. Funk and Wagnalls “New Standard Encyclopedia,” vol. XX, psl. 205). Antra, tas pats žodis neretai turi nevieną reikšmę. Tad iš straipsnio nėra visai aišku, kodėl mūsų ekonomistai šio termino išsivadėjo. Tačiau jei jau specialistai vartuoja *ekonomiką* ūkio reiškinų mokslui vadinti ir jiems tai yra geresnis, vienareikšmiškesnis terminas, žinoma, ir kalbiškai tam nėra ko priešintis.

Jau mažiau tėra pagrįsti priekaištai *reikmeni*. J. Audėnas sako, jog šis terminas anai sąvokai neprimtinas dėl to, kad šis žodis reiškias “konkretų daiktą, konkrečią gėrybę.” Bet tai ne visai tiesa: tokia konkrečia reikšme tik dabar bendrinėje kalboje esame linkę šį žodį vartoti; tą rodo ir jo cituojami posakiai. Nuo žilos senovės tas žodis pažįstamas “reikalo, prievolės” reikšme; taigi jis galėtų tiktai ir abstraktiniam sąvokai reikšti. Tiesa, daugis priesagos *-menė* žodžių syji su konkrečiais dalykais (pgl. *nešmenė* “našutys,” *ėdmenė* “valgomieji daiktai”). Gal tai ir atsiliepė dabartinės bendrinės kalbos *reikmenės* reikšmės raidos kryptim.

Norint šios daiktinės reikšmės vaidinio išvengti, kad ji nesimaišytų sąmonėj šį žodį tariant, galima imti lytį be tos priesagos, kad ir minimąją *reikmę*. Bet, atrodo, dar geriau vartoti *reika*, kuri taip pat reiškia “reikalą, Beduerfnis.” Ji pažįstama ne tik mūsų seniauosiems raštams, bet ir kai kuriose dabartinėse tarmėse. Ji tuo būtų patogū, kad yra trumpas žodis, bendrinėje kalboje “neapsunkintas” aiškesnėmis pašalinėmis asociacijomis. O ypač jis formaliai gerai derintųsi su savo ekonominių sąvokų grupės terminais: šalia paklausa, pasiūla gerai gretintųsi ir reika.

Poreikis, žinoma, nevykęs darinys, vergiškas vertinys.

DOMAS VELICKA

SANTVARO KŪRYBINIS CHARAKTERIS

Kūrybos pradžioje Santvarą sutinkame kaip sakalą, nusileidusį žemėn melstis ir kovoti:

"Liepsnų sparnais sumojęs žemei,
Bokštams šventyklų nusilenkęs
Ir tyrumų minias sukulpęs maldai vakarinei—
Miglių bangom neriu į tolį...
Siela perkūno manyje..."

(Dienų gilumon, 12 psl.)

Ir—

"Per gilumas nakties žvaigždynų,
Per debesų tamsias vilnis,
Kaip sakalas, džiaugsmų dienas dangaus
palikęs—
Aš nusileidau žemėn melstis ir kovoti..."

(Jaunas klajūnas, 13 psl.)

Tai būdingi skrajojancios jaunystės posmai, kada poetas dar nesigilina į pasaulio daiktų ir reiškinių priežastis ir jų prasmę. Apie juos kalba grupinėmis sąvokomis, stebėdamas juos tik iš viršaus. Todėl pasaulis jam miglotas — tyrai, o žmonės — tik minia, iš kurios jis iškyla lyg stulpas. Jis turi perkūno sielą ir sakalo sparnus. Dar daugiau: jis siūstas iš dangaus pastatyti tai miniai "šventos gyvatos gaire" (12 psl.), kad nušviestų kelius tiems pračiams. Jis atsiūstas vadovauti tai "naiviajai miniai", net nežinančiai, kur ji einanti:

"Paskendo... prikėlė naujuosius metus,
Pažadino žmones keliauti į juos,
Ir, šit, pasipylė naivioji minia:
Zingsniuota ir grūdžias, tik kur—nežinia..."

(Metams praeinant, 45 psl.)

Tai individualinis išdidumas žmogaus atžvilgiu. Žmogus šio laikotarpio Santvaro kūryboje iš minios sąvokos neskiriamas ir su juo, kaip atskiru individū, nesantykiaujama.

Kokie gi šio kūrybos laikotarpio poeto santykiai su jo būties principu? Atsakymą randame jau anksčiau pacituotuose posmuose, kur poetas pasisako, jog "džiaugsmų dienas dangaus palikęs", "nusileidęs žemėn melstis ir kovoti." Ši poeinė frazė rodo, jog poetas savo žmogiškąją padėtį visatoje yra suradęs ir savo egzistencijos prasmės atžvilgiu apsisprendęs. Savo kūrybinę galią jis kildina iš savo Praamžiaus, prieš kurį atsiklaupia "Maldykoje" po "budinciais Goltos žvilgsniais" (8 psl.). Čia jis šaukia ir tą "naiviają minią", kuri, nesuvokdama savo tikrosios padėties, dar visatoje tebeklaidžioja:

"Žiūrėkite, šaukiu, kas neberandat Meilės —
Ji tenai,
Žiūrėkit, kas nusikraustas — tenai Teisybė,
Žiūrėkite, kurie paklydę—tenai jūsų Tikslas..."

(Maldykoje, 8 psl.)

Iš čia ryškėja ne tik jo, kaip žmogaus ir poeto, santykiuosena su Praamžiumi, bet ir jo, kaip poeto, uždaviniai minioje.

Poetas, vykdydamas savo pašaukimo uždavinius, jau akis akin susiduria ir su ta minia, į kurią jis pradžioje tik iš tolo žiūrėjo. Bet minia nemėgsta tų, kurie turi "perkūno sielą ir sakalo sparnus." Minia nemėgsta idealizmo. "Die Masse ist ein Tier mit grossem Bauch," — sako Ernst Weber²⁶.

Minia klauso tų ir eina su tais, kurie ją supranta ir vykdo jos norus. Ar poetas galės būti jos vadu ir pranašu? Klausimas, nes jis individualistas. Jis savo Praamžiaus pasiūstas žemėn, o ne pacios masės pastatytas jai vadovauti miniažmogiš. Tat vartu minia išgirs jo šauksmą. Arba minia nūsūsuku nuo jo, arba jis turės pasitraukti iš minios. Taip ir atsitinka. Sekdami jo santykių raidą su minia, vėliau jį randame jau besiskundžiantį savo Praamžiumi:

"Didžia aibe žioruojančių žvaigždynų,
Žiūri Tu į mane, Didysai Dieve,
Ir raukiasi Tavieji prakilnumo skruostai,
Kad aš taip greit sumišau tuščių minių klie-
dėjime..."

(Praamžiumi, 42 psl.)

Čia jau matome poetą atsidūrusį minioje ir stebintį žmogų, bet įtakos jam nedarantį, net priešingai — jis ir pats pasijunta "sumišęs tuščių minių klieidėjime." Minia jam, sakalui, nudėgina sparnus ir nuo jo nusigrįžta:

"Bet ką turiu daryt, Kilnus šviesos Valdovė,
Kad man į žemę besileidžiant,
Pakilo kruvini gaisrai,
Ir aš į juos nutūpęs nudėgiau sparnus..."

(Ten pat)

Jausdamas šviesos Valdovo kūrybinės galios paramą, poetas dėl to nesisiloja. Nesvyruoja ir dėl savo uždavinių vykdymo:

²⁶ Die Lehrerpersoenlichkeit, 95 psl. Leipzig, 1922.

"Atleiski man, juk aš dar parizėjaus rūbų nenešioju,
Ir savo užduotį vieno žvaigždėį šventai atlik-
siu..."

Gi kai prašvis melsvieji horizontai —
Naujus sparnus po Tavo kojom aš patiesiu..."

(Ten pat)

Šio laikotarpio poeto santykiuosena su šviesos Valdovu, kaip matome, yra daugiau išdidi, vaidybinė, negu tikrovinė. Poeto kalbos stilius labiau panašus į drąsaus tarno pasikalbėjimą su savo ponu, kuriam jis tarnauja ne tiek iš meilės, kiek gal iš reikalo, pareigos ar iš baimės, nes šviesos Valdovas rūstus ir galingas. Jo galybė jaučiamas visada ir visur: "Didžia aibe žioruojančių žvaigždynų žiūri Tu į mane, Didysai Dieve." Tat nepaklusti Jam negalima. Todėl šio laikotarpio kūryboje daugiau jaučiamas išdidus paklusnumas, negu maldingas nusilenkimas Dievui. Tai laikotarpis išdidios jaunystės, sakalo sparnais tebeskraidancios. Tas išdidumas rodo, jog poetas dar tik formaliai tėra apsisprendęs savo Praamžiaus atžvilgiu, be gilesnio antgaminių motyvų išgyvenimo.

Visai ką kita jau girdime po 12 metų "Pakalnių debesyse" (1936). Čia poetas iš paviršutiniško pasaulio daiktų ir jo reikšinių stebėjimo pereina į jų analizę, giliau pajusdamas jų prasmę ir žmogaus būties laikinumą:

"Ateina kūdikiai į paupius ir pagirus,
Ateina nežinodami kančios
Ir neišgirdę Amžinojo Žodžio,
Kad žemėje esi tiktai svečiuos..."

(Tolimos šalys, 16 psl.)

Ten — jis buvo išdidus sakalas, čia — tik kūdikis pasaulio visatos atžvilgiu. Ten jo egzistencinė daina — manieringa agitacija šviesos Valdovo garbei, čia — jau graudi elegija apie žmogaus būties trapumą:

"Šioj žemėj viskas miršta —
Berželiai, gluosniai ir jaunystė,
Skrudėlė triušiančią žirga sutrypia,
Nuo šalčio ir kaitros žiedai nuvyšta..."

(Ten pat, 17 psl.)

Arba:

"Kaip juodas vergas krovinius neši
Iš šios stoties kiton stotin
Ir, kaip pašautas marių paukštis, —
Nupuoli prapultin..."

(Marių paukštis, 133 psl.)

"Saulėtekio maldose" Dievo buvimas poetui buvo žinomas tik iš katekizminių tikėjimo tiesų, "Pakalnių debesyse" — Jis yra išgyventas, įsijauštas. Nebeslepia ir savo, kaip žmogaus, silpnumo. Sakališkumas išnyksta. Tokiame santykiyje su Dievu gimsta ir atitinkama malda:

"Jei aš, pradėjęs brėkšti mano aušrai,
Tavęs išsižadėję, o gerasis Dieve —
Atleiski man!

Jei prieš antrų gaidžių giedojimą
Aš antrą kart Tavęs išsižadėsiu, Viešpatie —
Nebausk mane!

Jei saulei patekėjus Tu mane tarp usnių rasi,
Su valkatom ir nusidėjėliais klajojant pamatysi —
Pasigailėk mane!"

(Malda, 148 psl.)

Neslėpdamas savo silpnumo ir dėl to galimų klaidų, poetas prašo savo Viešpatį atleidimo ir pasigailėjimo, pabrėždamas, jog:

"Per vieną tamsumą keliauju,
I vieną Dievą visuomet meldžiuos:
Tegu ateina Tavo meilė mūsų meilėn,
Tegu užgęsta sutemos gyvenimus skurdžiuos..."

(Trys trumpos maldos, 33 psl.)

Poetas meldžiasi ne tik už save, bet ir už žmones, už tą minią, kuri kadaise jam nudėgino sparnus, nuo jo nusisuko ir nuėjo paskui "aukso jautį" (80 psl.). Jo prašymas virsta lyrine malda:

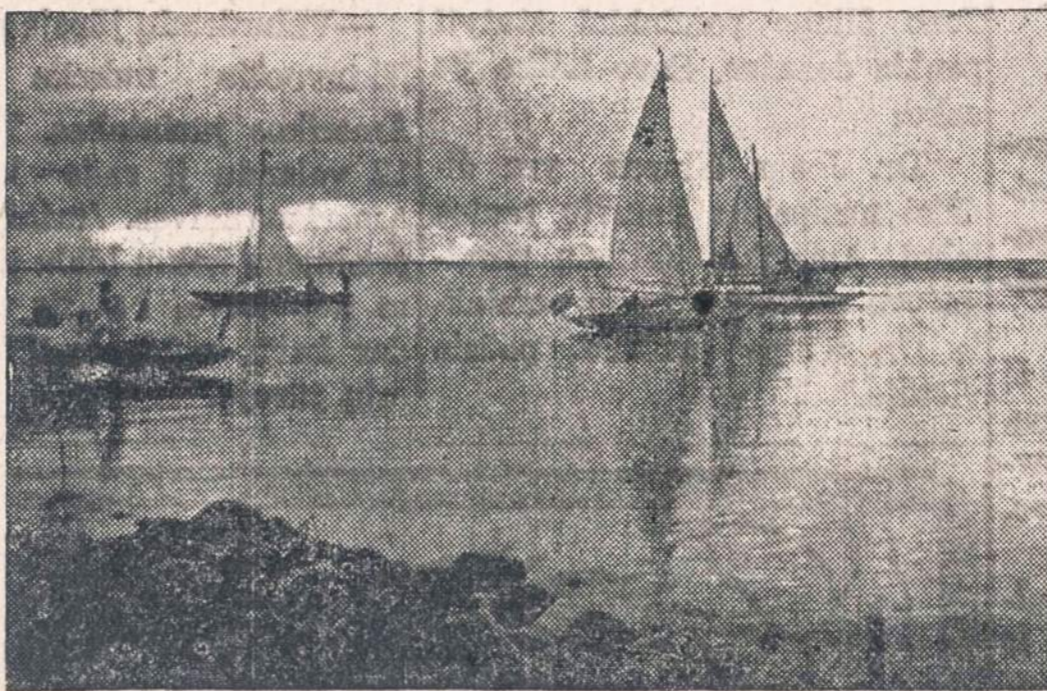
"Tu, kuris per lelijos žiedą,
Ir per chaotinius žvaigždynus pažvelgei manin—
Nustumk nuo mano tėviškės dangaus pagiežą,
Sujunk tylėjimo vilnis gyvenimo vilnin."

Nes mes atėjome ik beprotybės marių,
Nes mes savoj tautoj nerandame savęs,
Atveski mus, kaip Izraelio žmones, pažadė-
ton žemėn,
Palaiminki laukus, rudens sėjas pašvėsk..."

(Ten pat, 35 psl.)

Bet minia lieka minia. Nors poetas už jos nuodėmes graudžiomis elegijomis meldžiasi, prašydamas palaiminti laukus, rudens sėjas pašvėsti, bet minia to nepaiso: ji ir toliau grūdasi paskui aukso jautį, — net zakristijonai ir kilmingieji kunigai (80 psl.). Čia poetas iš graudžios elegijos pereina į rūstaujančio pranašo žodį, grasindamas net Paskutiniojo Teismo.

(Bus daugiau)

Nepriklausomos Lietuvos žvejų laiveliai Baltijos jūroje.

Kastytis Gliuda

PRAŠYMAS

Nuplauk kosmetikos dažus,
Amerika, nuo veido—
Juk jis iš tikro toks gražus,
O išdažytas — baido.

Jo grožis toks natūralus;
Jis šviečia man, benamiui;
Jis mena man idealus
Ir žada laimę žemei.

Priimk mane, priimk prašau,
Kaip svečią, tau malonų;
Juk aš iš požemio plėšraus
Ištrūkęs pro lavonus.

Dainuokim tad giedrias dainas
Ir gerkim tyrą džiaugsmą;
Atneškim poilsio dienas
Visiems, kas kenčia skausmą.

Kastytis Gliuda

KRITIKANAI

Mes žengiam nevalyvai,
Mums nešlifuoti grobai—
Europos primityvai,
Amerikoj mes snobai.

Ir sakom, kad Europoj
Tikrai gyventi verta;
O čia mums širdį sopa
Visur matyt standartą.

Dar sakom, kad ne viskas
Kas čia—tai idealas,
Ir čia vargelis tviska,
Ir čia toks dažnas melas.

Ir net paminklo vyras
Atsisuka supykęs,
Kaj sakom: džiaugsmas tyras
Tėvynėje palikęs.

SONIA PIPIRAITĖ

MOTINAI TĖVIŠKEJE

O motin mano, baltgalvėle,
Darželyje parpuolusi prieš kryžių!
Lelijos ir bijūnai dilgynėm užžėlė.
Ravėtoja išėjo—nesugrįžo.

Kas rytą vėversėlis, kildamas į dangų:
"Kur vyrai? Arkit, vyrai!" šaukia.
Bet nei dirvonai, nei tu, močiut, po langų,
Sūnaus artojo grįžtant nesulauki.

Su ilgusiu žvelgi į vakarus, į rytus.
Kiekvieną tavo žingsnį atdūsęs palydi.
Nėra paukštelio. Lizas išdraskytas.
O jų krauju pakrantės Reino, tundros,
stepės žydi.

Lyg pakelėj graudus Rūpintojėlis,
Perdien parymūsi ant kiemo vartų...
O naktimis tas pats karčios vilties šešėlis:
"Kad nors sapne, kad nors sapne žodelį
tartų!"

Kad nors sapne ateitų, pasiguostų...
Gal šalta, o gal alkani šalelėj
nesveltingoj..."

Ir tūkstantoji ašara sužvilga vėl ant
skruostų,
Ir tūkstantasis peilis į širdį vėl įsminga.

Dar nepalūžk, dar iškentėk, o motin mano;
Dar nepaliauk! tikėjusi, dar nepaliauk
žiūrėjusi pro langą.

Mes grįšime iš stepių, ir nuo Reino, ir iš
anapus okeanų;

Mes grįšim ir parnešim saulę į tėviškėlės
dangų.

"NAUJIENOS" — ŠESTAD., RUGSEJO 17, 1949

Meno Temomis

MIKAS ŠILEIKIS

Indėnų Civilizacija

AMERIKOS INDĖNAI

Kai Europa nieko nežinojo apie Amerikos kontinentą, čia dar prieš istorinius laikus gyveno mongoloidų rasės žmonės. Gyveno jie neskaolingomis bendruomenėmis, pasiskirstę po platųjį kontinentą. Visus juos dabar vadiname bendru indėnų vardu. Jie turėjo skirtingas kalbas. Jų protėviai atėjo iš Azijos. Vieni pasiliko šiaurėje, būtent: S. Amerikoje ir Kanadoje, kiti slinko į pietus ir pasiekė net Argentina. Dalis jų, pvz. eskimai, ir dabar tebegyvena prie šiaurės ašigalių.

Kaip jų kalba, būdas, taip ir menas, buvo skirtingas. Aukščiausios kultūros buvo pasiekusios Honduras, Guatemalos ir Ekvadoro indėnų šiaurinės, vad. *majai*, *inkai* ir *atekai*. Šiaurinės Amerikos indėnai gyveno ne visuomet pastoviai. Jie kilnojosi iš vienos vietos į kitą, taip pat viena indėnų bendruomenė kovojo prieš kitą. Varžėsi dėl medžioklės ir teritorijų. Pueblų giminė apsigyveno Naujojoje Meksikoje ir Arizonoje, o vinebagai, siuksai, čipai bei kiti šiauriečiai pasiliko prie Kanados sienos. Pietų indėnai namus statė iš molio ar akmenų, o šiauriečiai gyveno palapinėse. Vieni ir antri negalėjo tarp savęs susikalbėti; nes skaitėsi priešais ir gyveno toli vieni nuo kitų. Šiaurės indėnai fiziškai buvo geriau išsivystę. Jų odos spalva buvo šviesiai ruda ir jie buvo aukštesnio ūgio, negu tropikų indėnai. Jie buvo geri šauliai ir medžiotojai. Kai baltieji žmonės čia atvyko, tai visos indėnų giminės gynėsi bendromis jėgomis, daug kraujo buvo išlieta, kol baltieji juos įveikė.

INDĖNŲ PROTEVIAI ATEJO IŠ AZIJOS

Ilgą laiką neturėta tikrų žinių, iš kur atsirado indėnai šiaurinėje, Centrinėje ir Pietų Amerikoje. Mokslininkai ilgai studijavo ir šiuo klausimu nesutarė. Dabar yra galutinai nustatyta, kad šių dviejų kontinentų aborigėnai atvyko iš Azijos per Aleutų salas dar prieš istorinius laikus. Jie, čia emigravę, nutraukė visus ryšius su buvusiojo pasauliu. Čia jie ir kūrė naują civilizaciją, atsinešdami savo rasės charakterį bei tūlas kultūrinės tradicijas. Tos tradicijos ir šiandien tebeliudija rytų civilizacijos liekanas. Majų meno formose yra didelė kiniečių ikonografijos įtaka, pvz. devynalvis, groteskiniai gyvuliai,—yra bendri motyvai. Iš to sprendžiama, kad ši ikonografija bus kilusi iš to paties šaltinio.

Mokslininkai abejojo, kad šiaurės indėnai būtų paveldėję bet kurią rytų kultūros formą. Vis dėlto išaiškinta, kad Azijos kontinento žmonės čia lankėsi, gal būtų, prekybos ar medžioklės tikslais. Azijos žmonės (kiniečiai) su Amerikos kontinentu susisiekdavo pro Aliaską. Budistų misionieriai Verakruzėje, dabartinėje Meksikoje, pastatė Tajino maldyklą. Maldykoje buvo rasta aukso ir dramblio kaulo meniški objektai, kurie yra grynai kinietiški. Maldykla statyta iš gerai paruoštų plytų, piramidės formoje, turi 7 aukštus. Iš lauko pusės tiesūs laiptai iki viršaus. Visa maldykla apjuosta keturkampiais langais, daro kinietiškos pagodos įspūdį. Šie, iš rytų atnešti architektūros ir skulptūros pavyzdžiai, davė pradžią meno formoms plėsti toliau.

Prieš daugelį šimtmečių šame kontinente indėnai buvo pasiekę aukšto civilizacijos laipsnio. Kai ispanai atvyko į Meksiką ir Pietų Ameriką 15 ir 16-am amž., nustebo pamatę puikią indėnų architektūrą, skulptūrą ir smulkųjį meną. Grūbūs ispanų "konkvistadorai" pasėjo senajai kultūrai dekadensines sėklas. Kriščiūnys negalėjo pakęsti pagonų kultūros, naikino jų namus, meną ir griovė maldyklas. Indėnus padarė vergais. Vėliau bandė juos krikštyti, bet dalis jų išbėgiojo į kalnus ir pasiliko atsiskyrėliais. Rastas jų knygas ir dokumentus degino. Atėjūnai bandė vietiniams atlyginti už sunaikintą jų kultūrą, siūlydami krikščionybę ir civilines teises.

Praėjusio šimtmečių, Meksikos indėnai vėl pradėjo grąžinti savo tradicinio meno formas, stengėsi priželdinti jas savo tėvų žemėje. Deja, niekuomet negrįš tas, kas buvo. Jų idealizuotoji, pusiau fantastinė, pusiau poetinė tikyba ir gražioji skulptūra liko tikrai kaip istoriniai paminklai.

(Tęsa bus)

KNYGOS IR ŽMONĖS

GLUECK SAVO RASTUS META Į JŪRĄ

Netoli Napolio yra Capri sala, žinoma kaip ekscentrikų Meka. Joje sutiksi rašytojų, artistų, dailininkų ir šiaip įvairių profesijų žmonių. Šioj Italijos saloje pirmiausia apsigyvenę rašytojai buvo Hans Andersen ir Gerhart Hauptmann. Beveik tuo pačiu metu Nietzsche čia rašė savo filosofinius veikalus. Po jų sekė Rainer M. Rilke, Juozas Konradas, kuris čia parašė savo ankstyvasias noveles. W. S. Maugham ir Norman Douglas Capri saloje turi savo namus ir pastoviai gyvena. Žymus britų rašytojas Graham Greene čia vasaroja ir ruošia "Pietų Vėją" filmams.

Keisčiausias Capri salos rašytojas yra vokiečių baronas Glueck. Jisai valgo beveik išimtinai konservuotą vokišką kraujinę dešrą. Dienos metu būna užsidaręs viloje. Tik vakarais eina pasivaikščioti su skulptore princese Pignatelli. Baronas Glueck visą dieną rašo, dažnai iki vėlybos nakties. Rašo išitus mėnesius. Kai knyga baigia rašyti, tai nueina prie jūros, netoli savo vilos ir, aplypėjęs ant uolų, rankraštį įmeta į jūrą. Jisai sako, kad rašymas duoda malonumo. Bet knygos nespausdina dėl to, kad nenorįs varginti skaitytojų.

M. S.

Literatūros Konkursas Novelei Parašyti

LITERATŪROS DRAUGIJA skelbia konkursą novelei (short story) parašyti. Už geriausias tris noveles LITERATŪROS DRAUGIJA skiria premijas:

Pirmoji premija — 50.00 dolerių,
Antroji — 25.00 doleriai
Trečioji — "—dienraščio NAUJIENŲ metinė prenumerata.

I. Konkurso dalyviai turi teisę pasirinkti temą, bet jie privalo prisilaikyti šių sąlygų:

- a) rankraštis turi būti pasirašytas slapyvardė;
- b) kartu su rankraščiu turi būti įdėtas užlipytas vokas, ant kurio turi būti užrašyta autoriaus slapyvardė, o voko viduje įdėtas raštelis su tikrąja autoriaus pavarde ir adresu;
- c) rankraštis turi būti pristatytas ne vėliau 1950 metų vasario mėnesio 1 dienos tokiu adresu:

LITERATŪROS DRAUGIJA
Konkursui
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois

II. Literatūrinę novelių vertę spręs šie tesėjai:

Jonas Aistis-Aleksandravičius,
Nora M. Gugienė,
Vincas Krėvė-Mickevičius,
Sonia Pipiraitė,
Antanas Vaičiulaitis ir
Juozas P. Varkala.

Teismo pirmininkę paskirta Sonia Pipiraitė. Teisėjų balsams pasidalinus lygiomis, nusveria pirmininkės balsas.

III. Premijuotos novelės bus spausdinamos LITERATŪROJE ir LITERATŪROS DRAUGIJOŠ METRAŠTYJE. Draugija pasilieka sau teisę spausdinti ir kitas, nors nepremijuotas, noveles.

Rankraščiai bus grąžinami tik autoriumi pareikalavus.

LITERATŪROS DRAUGIJA kviečia konkurse dalyvauti visuose pasaulio kraštuose gyvenančius lietuvius.

LITERATŪROS DRAUGIJA.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Prašomi pas social-demokratų

Kad nepakenktų kitoms organizacijoms, Socialdemokratų Sąjungos 4 kuopa su savo pikniko rengimu nesiskubina. Laukė ir stebėjo, kad kitų organizacijų piknikų rengimo kontestai pasibaigs. Dabar jau tie kontestai pasibaigė ar eina prie pabaigos. Nors saulė jau paliovė kepinusi, bet dėdulis perkūnas dar žada gero oro. Šia proga pasinaudodama, Socialdemokratų 4 Kuopa rengia pikniką. Kviečia visus, kas norės, atvykti ir praleisti sekmadienio popietį su socialdemokratais, rėmėjais ir jų draugais. Priešų nebus.

Piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 dieną, Spaičio parke, prie Archer ave., priešais O'Henry Parką.

Kaip nuvažiuoti: miesto busais Archer Avenue arba 63rd gatve iki Cicero ave. Iš šių vietų: Bluebird busais iki Willow Springs. Išlipi priešais O'Henry Parką, rytų pusės gatve Spaičio parkas; čia bus mūsų piknikas. Eina 2 busai per valandą.

J. K.

"Lietuvos Ūkininko" Draugijos susirinkimas

Sekmadienį, rugsėjo 18 d., West Side svetainėje, 2244 W. 23rd. Place, 1 val. po pietų, įvyks svarbus "Lietuvos Ūkininko" Draugijos mėnesinis susirinkimas. Prašoma narių susirinkti. Kviečiame ir lietuvių, kurie domisi istorija "Lietuvos Ūkininko" Draugija.

Antanas Valonis, pirmininkas

Marquette Park

Marquette Parko lietuvių tremtinių žiniai
Kadangi pasitaiko proga suorganizuoti anglų kalbos pamokas, suinteresuoti asmenys registruojasi sekmadienį, t. y. rugsėjo mėn. 18 d., prie parapijos bažnyčios nuo 10-13 val. arba paštu ar telefonu iki rugsėjo mėn. 20 d. pas p. Markevičiūtę Anelę, gyv. 7031 So. Artesian Ave., telef. 6-6459. Lietuvių Tremtinių Marquette Parko Komitetas.

North Side

PALAI DOTAS V. JOCIUS

Trečiadienį, rugsėjo 14 d., Lietuvių Tautinės Kapinės gražiai buvo palaidotas Viktoras Jocius, kuris mirė automobilio nelaimėje sekmadienį, rugsėjo 11 d.

Velionis laikinai gyvena pas savo tėvą 2056 Pierce ave. Buvo jau 22 metų, bet, būdamas gamtos nuskrūstas, fiziškai ir gal kiek protiškaisti atrodė kaip kokios 14 metų Viktoras Jocius neturėjo motinos, tik pamotė. Visą laiką būdavo kažkokioj prieglaudoj Dixon ligoninėje, kur, jo paties pasakojimu, gaudavo gana prastą valgi. Lietuvių kalbos dar nebuvo pamiršęs. Vasaros metu visada trims mėnesiams atvažiuodavo pas savo tėvą, o po to laiko vėl grįždavo į tą prieglaudą.

Tad štai ir sekmadienį, rugsėjo 11 d., išvežant iš namų, buvo sakoma: kam jį veža į tą kalėjimą, nes jis nėra nieko niekam blogo padaręs. Važiujant netoli nuo De Kulb, Ill., Lincoln kelyje ištiko automobilio nelaimė, o gal jam ir laimė, nes kad ir po didelių kančių, bet trumpai užbaigė savo gyvenimo vargus, o dabar jau amžinai ilsis. Tad lai bus jam ramus poilsis gražioje Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

X. Š.

Pakvietimas SLA 6 apskrīčiai

SLA 134, moterų, kuopa nuosirdžiai kviečia SLA 6 apskrieties valdybą ir kuopų delegatus mūsų globoje į konferenciją.

Taipgi kviečiame atvykti šį sekmadienį, rugsėjo 18 dieną, į rengiamą pikniką, Leppos daržė prie 82-ros ir Kean Ave. Pradžia 12 val.

Čia bus proga ir pietus pavalgyti, nes bus įvairių valgių ir gėrimų; taipgi šokiams gera muzika ir daug dovanų.

SLA 134 moterų kuopa

SLA 134 moterų kuopa rengia pikniką

Piknikas bus sekmadienį, rugsėjo 18 dieną, Leppos daržė, prieš Liet. Tautines Kapines. Pradžia 12 val. Bus šokių, dainų, įvairių dovanų, vaišių; taipgi kitokių prašmatnybių. Rengėjos ir kuopos valdyba visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti. Kuopos narės irgi prašomos būtinai atvykti, neatidavusios knygelių neužmirškite piknike rengimo komisijai įteikti.

Lauksime visų atsilankant. Rengimo Komisija: M. Rulienė, D. Mankienė, S. Ladigienė, K. Mankienė, K. Katkevičienė.

Julija Dainienė serga

Julija Dainienė, gyvenanti 6024 S. Kildare Avenue, čikagiečiams gerai pažįstamo Albino Dainio žmona, šiomis dienomis sunkiai susirgo. Jai padaryta sunki vidurių operacija, bet ji jau taisyosi.

Dainienė guli Mercy Hospital, 2537 South Prairie Ave., Chicago.

Linkime jai greitai pasveikti. Draugai.

Petras Pethunis

Gyveno 6918 S. Talman Ave.

Mirė 1949 m. rugsėjo 10 d., 12:30 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Panevėžio aps. Troškūnų parap., Lidžių kaime.

Amerikoje išgyveno 36 m.

Paliko nuliūdę žmona Elizabeth, pagal tėvus Jenulevičiūtė; sūnus Raymond, 2 broliai: Juozapas ir Vytautas; švogerkas Margaret Reinis, jos vyras Charles ir jų šeima; 2 pusseserės: Mrs. A. Gudjin ir Mrs. A. Shinkūnas ir jų šeimos; dėdė Jonas Vingilis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoj liko teta Mrs. Galvazienė ir kitos giminės.

Priklausė Evening Star Klubui, Liet. Keistučių Kl. Jaunų Liet. Amerikos Tautiskam Kl.

Kūnas pašarvotas A. Petkus kopl., 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks seštadienį, rugs. 17 d., 1:30 val. popiet. Iš kopyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Petro Pethunio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Broliai, Švogerkas, Pusseserės, Dėdė ir Giminės.

Laid. direktorius A. Petkus. Tel. Grovehill 6-0142.

Padedą statyti Šliupo paminklą

Dayton, O., gyventojas Jeronimas A. Urbonas atsiuntė Dr. Jono Šliupo paminklui statyti penkis dolerius. Savo laiške jis sako:

"Dr. Jonas Šliupas yra didžiai nusipelnęs lietuvių tautos labui. Amerikos lietuvių pareiga yra pastatyti žymų paminklą Dr. Šliupo amžino poilsio vietoje."

Pono Urbono pavyzdį turėtų pasekti ir kiti amerikiečiai. Paminklui dar reikia stambios sumos. Išdininkas

—Viduržemių jūroje nuo JAV lėktuvnešio nukrito vienas Amerikos jūrininkas. Tikėtai už 12 valandų jį rado keleivinis Amerikos laivas. Jūrininkas neprisimena kokiū būdų jis nukrito nuo laivo, bet jis nenorėtų dar kartą plūduriuoti Viduržemių jūroje.

KAZIMIERAS GEDRICK

Gyveno 6744 So. Campbell Ave. Tel. Walbrook 5-6151
Mirė 1949 m. rugsėjo 16 d., 2:30 val. rytą, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių aps., Pašvitinio parapioje, Nočiūnų kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę 2 dukters: Emily Wickert, žentas Alex, anūikai Loraine ir John ir Bernice; sūnus Joseph, marti Helen ir anūikai Marian ir Norma; švogerkas Antanas Stankus ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Petkus kopl., 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 20 d., 8:30 val. rytą iš kopyčios į Gimimo Pam. Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Gedricko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka

Dukters, Žentas, Sūnus, Marti, Anūikai, Švogerkas ir Giminės.

Laid. Direktorius A. Petkus, Tel. Grovehill 6-0142

Trejų Metų Mirties Šukaktuvės

JUOZAPAS SCHULTZ

Persikyrė su šiuo pasauliu 1946 m. rugsėjo 19 d., sulaukęs 56 metų amžiaus. Gimęs Kėdainių aps., Krakų parap., Užvenčio kaime.

Paliko labai nuliūdusi žmona Stella, pagal tėvus Wainauskaitė; sūnus Dr. Adomas Schultz, marti Lorraine, anūkas William; pusseserė Antanina Svilpauskienė ir jos šeima; pusbroliai: Kazimieras Jotkus, jo žmona Marijona; Petras Kvečinskas, Aleksas, Walter, Bruno ir Viktoras Šilkaičiai ir jų šeimos; švogerkas Pranciškus Mykolaitis ir jo šeima; švogerkas Margaret Stukas, švogerkas Adolfas Wainauskas ir jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Lūdnam atminimui mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos šv. mišios Our Lady of Mt. Carmel parapijos bažnyčioje 1949 m. rugsėjo 18 dieną, 11:30 val. rytą, taipgi rugsėjo 19 d., 7 valandą rytą. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangusis vyre ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Marti, Anūkas, Pusseserė, Pusbroliai, Švogerkai, Švogerkas ir Giminės.

MYKOLAS JASNAUSKAS

GYVENO 2259 WEST CERMAK ROAD

Mirė 1949 m. rugsėjo 15 d. popiet, sulaukęs 77 metų amž. Gimęs Panevėžio aps., Naujamiestio parap., Puorių kaime.

Amerikoje išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę žmona Marijona, pagal tėvus Žilvičiūtė, 2 augintinės: Elena Wollenberg, žentas Edward ir Fidelia Norkus, žentas Leo, 4 anūikai, pusbroliai Jonas Jasnauskas ir jo šeima, Hammond, Ind., 2 pusseserės: Karolina Galiauskienė ir jos šeima ir Ona Budavičienė ir jos šeima, 2 švogerkos Josephine Klukienė ir šeima, Paulina Kovarskienė ir šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Liet. Piliiečių Darb. Paš. Kl., Keistučių Kl., Chicago Lietuvių Draugijai

Kūnas pašarvotas Lachavičius kopl., 2314 West 23rd Pl. Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 19 d., 8:30 val. rytą iš kopyčios į Aušros Vartų parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mykolo Jasnauskos giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Augintinės, Žentai, Anūikai, Pusbroliai, Pusseserės, Švogerkos ir Giminės.

Laidotuvių Dir. Lachavicz ir Sūnūs Tel. Virginia 7-6672.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

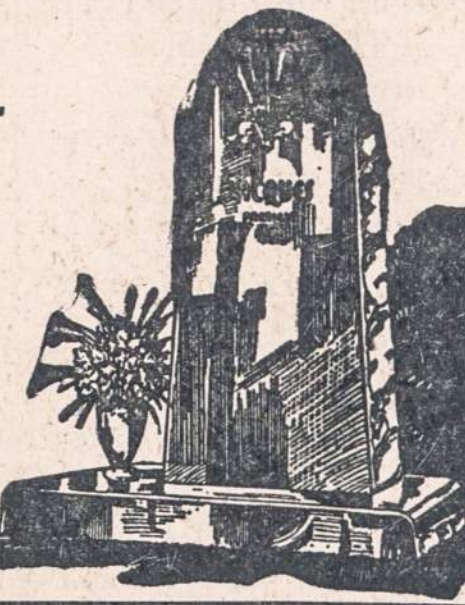
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba kopyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atidara visuomet.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th St. — Tel. BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIQDĖSIO VALANDŲJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

3319 Lituonica Ave.

PROspect 6-0099

YARds 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena kitoje miesto dalyje gamina kopyčią arčiau JAV namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARds 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YARds 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.

Telephone YARds 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO.

(Not Inc.)

119th St. ir Kiedzie Ave.

WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ

Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

SUSIRINKIMAI

DEMESIO VYR. SKAUTES Rugsėjo 17 d., šeštadienį, 4 val. popiet 69th St. W. "Friendly Tavern" (Marquette Park) įvyks steigiamoji vyr. skaučių dr. vės sueiga. Chicagoje ir apylinkėse gyv. vyr. skautės ir vyr. skautės kandidatės kviečiamos dalyvauti.

Iniciatorės.

LIETUVIŠKA Teatrališka Draugystė Rūta No. 1 turės išvažiuojamą sekmadienį, rugs. (Sept.) 19 dieną. Draugai kviečiami dalyvauti. Atsilankę nesigailėsite. Bus šaltų gėrimų, gardžių užkandžių, taipgi bus keptų silkų. Kviečia komitetas.

—F. Opulskas, rašt.

AMERIKOS Lietuvių Piliiečių Pašalpinis klubas turės savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį, rugs. (Sept.) 18 d., 1 valanda popiet, Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.

—P. J. Petraitis, rašt.

ČIA PIRK DAMAS SUTAUPYMASI GEROS PREKES

LIETUVIŲ MĖSINĖ

Lietuvis Bučerys

5138 So. Halsted St.

TEL. BOULEVARD 8-4425.

Mes parduodame geriausią mėsą, Grocery, Paukštinę

NEMOKAMAI PRISTATOME

CHAS. YUSKA, Mgr.

Naujos Dantų Plates

PADARO EKSPERTAI TECHNikai

Naujus dirbtinius dantis padarome moksliskai

Geriausias darbas ir medžiaga.

Mes darome plokštesles tik pagal Illinois registruotų dantistų spaudas.

Plokštesles pataisome ir perileiuojame greitai. Visas darbas garantuojamas.

CHICAGO DENTAL LABORATORY

1720 W. CHICAGO AVE.

ANGLIS

BIGANE & SONS

ALIEJUS

3596 ARCHER AVE.

LAfayette 3-0600

Anglies Pečiai

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviems, Papių mams.

GĖLININKAS

4180 Archer Avenue

Phone: LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARds 7-7308

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 S. Wentworth Ave.

Tel. STewart 3-2454 ir HUDson 3-2224.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

17-ti METAI

IS STOTIES W.G.E.S.

1390 C.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto

Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare

Išgirsite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

Dariaus-Girėno posto ceremonijos

Seštadienį, rugsėjo 17 dieną, 8 val. vakare, Dariaus-Girėno Memorial svetainėje, 4416 So. Western Ave., įvyks Dariaus-Girėno Auxiliary Unit No. 271, The American Legion, valdybos įvesdinimas. Šios narės pasižadės atlikti savo darbus 1949-50 metais:

Mary C. Kareiva, pirmininkė Helen Kareiva, vicepirmin. Antoinette Kazanauskas, 2 vicepirmininkė Joan Kay, rec. secretary Jennie Bagdonas, cor. sec'y. Josephine Lapinskas, treas. Antoinette Ežerski, chaplain Anna Parker, historian Marg. Schnabel, sgt.-at-arms Sophia Petrošius ir Eleanor Mackinis, color bearers.

P-ia Helen Zuris, buvusi Dariaus-Girėno vieneto pirmininkė ir buvusi 4-to Dist. American Legion Auxiliary pirmi-

ninkė, užims įvesdinimo vietą. Marian Sebastian, buvusi Dariaus-Girėno vieneto pirmininkė, įvesdinimo sgt.-at-arms.

Šios narės padės visas savo pastangas pagelbėti visuomenei savo pilna viltimi ir širdimi: Americanism, Stella Vitas; Child Welfare, Julia Plaplauskas; Community Service and Veterans Employment, Pauline Klirkūnas; Education of World War Orphans, Anna Zvinakis; Rehabilitation, Cassie Norušis; co-chairman, Mary Martin; Veterans Craft, Stella Karalaitis; Sick Committee, Helen Lukas; Gold Star Chairman, Ann Kazim; Hospitality chairman, Patricia Mikas; Illini Girls State, Martha Lipski; Junior Girls, Marion Nares su Martha Lipski co-chairman; Legislative ir by-laws, Stella Karalaitis; Music, Agatha Gurrister; National Security, Helen Mason; Pan-American, Virginia Shimkus, Coupons, Mary Martin; Emily Preigauskas, co-chairman Community Service; Past Presidents' Parley, Helen Jakubauskas; Poppy, Irene Danta; Fin. officer, Irene Giedraitis; Auditors, Cassie Norušis and Marian Sebastian; Ways and Means, Harriet Kamin.

Publika prašoma atsilankyti į šį spūdingą įvesdinimą. —Marian Sebastian, Publicity chairman.

9th Ward Lithuanian Democratic Club

Malonėkite atsilankyti į 9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubu mėnesinį susirinkimą antradienį, rugsėjo (September) 20 dieną, 1949 m., 7:30 valandą vakare, Visų šventų parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave., Roselande.

Narių dalyvavimas yra labai svarbus. Bus svarstoma daug svarbių reikalų. Prašome atsi-vesti naujų narių į klubą įrašyti. Visi geri lietuviai, vyrai ir moterys, gali priklausyti klubui. Neprisiimami tik naciai, fašistai ir Stalino garbintojai—komunistai. Įstojimas ir metinės duoklės už metus vyrams tik \$1.00, o moterims tik 50 centų. Klubu narys mirties atveju gauna gėlių vainiką už 10 dolerių, arba dvejas mišias už 10 dolerių. Mūsų klubas gerai gyvuoja,

RYTOJ SOCIALDEMOKRATŲ KETVIRTOS KUOPOS SEZONO PASKUTINIS PIKNIKAS 1949 M. RUGSĖJO 18 DIENĄ

SPAICIO DARŽE, prie Archer Avenue

(skersai kelio n. o O'Henry Grove)
Archer Avenue busai atveža tiesiai į pikniką.

BUS ŽAIDIMŲ IR ŠIAIP PASILINKSMINIMO PROGRAMA! VIŠI NULŪDUSIEJI SUSIRAMINSITE!

gerai darbuojasi ir draugiškai sugyvena. Klubas dirba už demokratiją. Kurie myli šį kraštą ir Amerikos vėliavą, privalo priklausyti.

Po susirinkimo bus veltui alaus ir sodės klubo nariams. Steponas Dambro, pirmininkas, M. Šimkus, raštininkas. 9920 S. Parnell Ave., Chicago, Illinois.

Antanina Dambra — nauja Amerikos dainininkė

Lietuvos Operos pagarsėjusi solistė Antanina Dambrauskaitė, vos tik iš laivo koją iškėlus, buvo apsupta spaudos reporterių, fotografų, news filmuotojų. Ką tik trumpam poilsui pp. J. J. Bachunų resorte "Hotel Macatawa" sustojusi, buvo priprašyta padainuoti. Tas pirmasis jos pasirodymas susilaukė muzikos žinovų ir gausių svečių tarpe ne vien didelį susižavėjimą, bet ir nepaslepiamą džiaugsmą, kad Antanina Dambrauskaitė, apie kurios pasisekimus vokiečių operoje ir koncertuose gausios žinios buvo dažnai užtinkamos ir mūsų spaudoje, to garso tikrai yra nusipelnusi. Svečių tarpe buvusi mūsų gar- senybė Anna Kaskas drąsiai pasakė: "Antaniną Amerikoje laukia graži ateitis. Su jos gražiu, šiltu balsu, su tokiu mokėjimu dainuoti Amerikos lietuviai ją sutiks tikrai nuoširdžiai. Nė kiek neabejoju, kad ir plačiau keliai nebus uždaryti. Dambrauskaitė yra tikra didžiosios scenos artistė ir jos buvęs pasisekimas Europoje yra tikrai pelnytas."

To netikėto pirmo su daina pasirodymo proga įvyko ir naujo krašto sąlygoms tinkamesnio sceninio vardo mūsų viešniai parinkimas. Po trumpų aptarimų, labai tinkamu pripažintas jau Europoje A. Dambrauskaitės daug kartų vartotas sceninis vardas: ANTANINA DAMBRA. Tarp kitko, tai kadaise dainininkė buvo pasiūlyta ir pavar- džių alieutinimo komisijos Lietuvoje. Nes tikromis žinio- mis Dambrauskų pavardė prieš šimtmetį žmonių lūpose buvo girdima kaip Dambrai. Tas naujasis ANTANINA DAMBRA vardas nuo šiol bus jos koncer- tų garsinimuose bei programose. Linkėtina, kad jis pasiektų ir Amerikos Operos sceną.

Šiuo metu, po kelionės nuvar- gimo atsigavusi, jau pradėjo stropiai ruošti pirmam savo pasirodymui, kuris numatytas Chicagoje. —B. Girėys

Piliečių Klubo susirinkimas

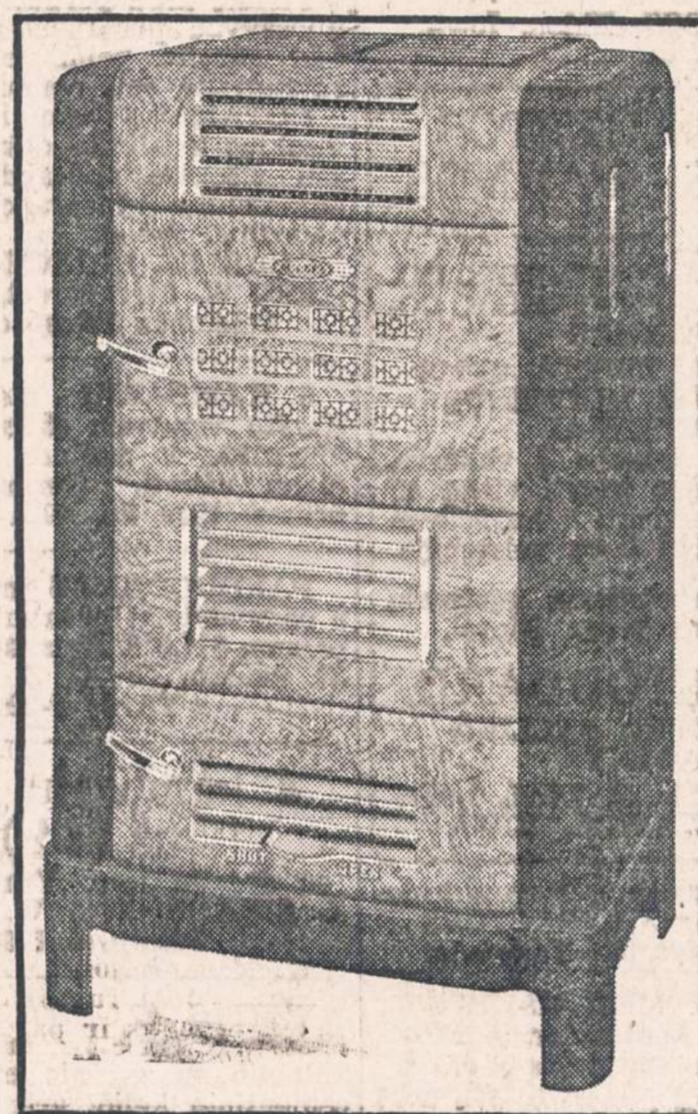
Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 d., kaip visuomet, Hollywoodo sa- lėje, 2417 W. 43rd St. Susirin- kimo pradžia lygiai pirmą va- landą po pietų. Kadangi oras jau žymiai atvėso, tai, tikiu, su- sirinkimas bus gausus, nes sa- lėje bus smagiai valandą kitą papūti. Skaitlingesni susirinki- mai įneša organizacijon dau- giau gyvumo, daugiau iniciaty- vos. Ypač dabar nariai, —ės turėtų parodyti daugiau veik- los ne tik savam klubui, bet ir apskritai kultūriniam darbe. Štai mūsų klubas rengia dar vieną pikniką, kuris įvyks šio mėnesio 25 d. p. Leppos darže,

arti Lietuvių Tautinių Kapinių. Komisijos pranešimu, piknikas bus įdomus, piknikautojai tu- tų gražią progą prie geros mu- zikos smagiai pasišokti, išger- ti įvairių gėrimų, pasivalgyti gardžių valgių. Sako, bus ir keptos ir nekeptos silkės. Dar rengiamo pikniko komisija ža- dėjo ir vertingas išdalyti dova- nas tiems, kuriems laimė nu- sišypsos. O kad taip laimūžė nusišypsotų reporteriui?

Klubas savo 26 metų sukak- tų minės lapkričio 27 d. Lietu- vių Auditorijoje, 3133 So. Half- sted Str. Ten bus suvaidinta graži trijų veiksmų juokinga komedija "Svetimos plunks- nos". Vaidintojai "Atžalyno" grupės. Bet apie tai kitą kartą. Reporteris

"NAUJENAS" skaito visų srovų žmonės: darbininkai, biznieriiai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS Visų Gerųjų Išdirbysčių Šildomieji Pečiai MAŽIAUSIOS KAINOS PROGRESS KRAUTUVĖSE

- 2-jų kambarių Alyva Kūrenami Šildomieji Pečiai po \$39.50
- 3-jų kambarių Alyva Kūrenami Šildomieji Pečiai \$69.75
- 4-rių kambarių Alyva Kūrenami Šildomieji Pečiai \$98.00
- Kerosiniai šildytuvai \$11.95
- Mazi Elektrikiniai šildytuvai \$4.95

ANGLINIAI ŠILDOMIEJI PEČIAI Labai platus pasirinkimas po \$24.50 — \$35.00 — \$49.50 — \$54.00 ir aukš.

- Virtuvių Gesiniai ir Kombinacijos Pečiai
- Pilno dydžio Gesiniai Virtuvės Pečiai po \$87.50
- Pilno dydžio Kombinacijos Pečiai, mažai vartoti \$98.00

LENGVI IŠMOKĖJIMAI PRITAIKOMI

Didžiausias Lietuvių Bendrovės Krautuvės Atdaros Pirmad. ir Ketvirtad. Vakaraus

3222-24-26 SO. HALSTED STREET

Phone Victory 2-4226
J. A. KRUKAS, Vedėjas

4181-83 ARCHER AVENUE

Phone Lafayette 3-3171
S. J. KRUKAS, Vedėjas

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. uždaryta.

Subatomis nuo 1-3.

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone R.Epublic 7-7868

Ofiso Tel. Virginia 7-0036

Rezidencijos telefonas

Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos:

nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro

šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Ave.

VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8

Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.

Telefonas SEley 3-7330

Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;

Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas YArds 7-4787

Namų Tel. PROSPECT 6-1930

Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,

Saukit Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YArds 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare

Seredomis pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(netoli Sacramento Ave.)

2951 WEST 63rd STREET

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-

eniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMlock 4-7899

Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8.

Trečiadieniais tik susitarus.

4003 Archer Avenue

Truputį į rytus nuo California

Tel. YArds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Ave.

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas HEMlock 4-5849

Rezidencija HEMlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir

Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro

Treč. ir šeštad. tik susitarus.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.

ir 7:30-9 vak. šeštad. nuo 2-4 p. p.

Trečiad. ir Sekm. uždaryta.

Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838

Resid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

Dr. J. Gudauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

Ofiso telefonas: YArds 7-5921

Ofiso valandos: nuo 1-3 ir 6:30-8.

Namų telefonas: DANube 6-1126

Jei neatsilieps šie telefonai, saukit:

KEenwood 6-5107 arba VInc. 6-3900

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS

7550 So. Halsted St.

Tel. HUDSON 3-2096

OFISO VALANDOS:

10:00-12; 2-5; 6:30-8

Trečiadienį uždarytas

Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis Gydytojas)

3925 W. 59th Street

(Prie Pulaski Road)

VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30

vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. LAFayette 3-3210

Val.: pirm., antrad., ketv. 12-2:30

ir 6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30

6234 Archer Road

ARGO, ILLINOIS

Tel. SUMMIT 1580

Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3-5 v. v.

trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v. v.

DR. EDWARD E. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas:

5452 So. Kedzie Ave.

VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-

dien, išskiriant treč., šeštad. 2 iki 4.

Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321

Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DANTISTAS

3246 So. Halsted Street

Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUCIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Persikėlė į naują ofisą

4740 So. Ashland Ave.

(2-ros lubos)

Ofiso Telefonas YArds 7-0554

Jei neatsiliepa šaukite—

Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

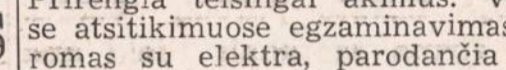
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak

Sekmdien. nuo 10 val. iki 12 dieną

Akių Specialistai

DR. VAITUSH, OPT.

LIEUVIS

Mano 30 metų praktikas

su įsitikinimu.

Palengvina akių įtempimą, kuris

esti priežastimi galvos skaudėjimo,

svaigimo arba aptemimo, nervu-

tumo, skaudama akių karni, atitai-

so tūmpanegystė ir toliregystė.

Prirengia teisingai akinius. Visuo-

se atitinkimuose egzaminavimas da-

romas su elektra, parodančia ma-

žiausias klaidas. Speciali atida at-

kreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.

VALANDOS: nuo 10 ryto ki 8 v. v.

Seredomis uždaryta, o Nedėlio

pagal sutartį.

Daugelyje atitiktimų akys atitaiso-

mos be akinių. Kainos pigiau kaip

pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.

Phone YArds 7-1373.

DR. G. SERNER

Chicago's Iyvkiai

PROTESTUOS DEL SUSISIEKIMO PABRANGIMO

Chicago miesto gyventojai labai rimtai susirūpino, kad nebūtų padidintas miesto gatvėmis susisiekimo mokeskis. Tuo tikslu rugsėjo 19 d. Business Men's League of U. S. organizacijos pirmininkas sukia gyventojų susirinkimą. Susirinkimo vieta Grand Crossing Park, 76th ir Drexel Ave. kerlė.

Tame susirinkime tas klausimas norima visapusiškai nušviesti ir priimti protestą prieš kėsintą miesto gyventojus apskunkinti susisiekimo mokesčių pakėlimu. Panašius susirinkimus įvairiose Chicago miesto dalyse bus daugiau. Į juos bus kviečiami ir tie atsakingi asmenys, kurie norėtų mokesčių dinti. Norima tiesiai iš jų visa išgirsti, kad būtų galima pagrįdinti tai klausimą išsiaiškinti.

GELEZINKELIŲ PARODA GAL LIKS

Geležinkelių paroda turi užsidaryti spalio 2 d., bet atsirado norinčių kitais metais toje vietoje miesto parodą turėti. Štai firma Marshall Field and Company atsianti miesto mayoro Kennelly vardu 50 tūkstančių dolerių auką ir prašo dėti pastangas, kad miestas parodą paliktų sekantiems metams. Kita firma Hughson McBain taip pat žada duoti 50 tūkstančių dolerių parodos steigimo reikalams ir pasižada pradėti tam reikalui specialią rinkliavą, jei miesto mayoras tam pritaras. Chicago miesto mayoras Kennelly žada parodos likimo klausimą svarstyti.

CHICAGOS KRIMINALINIŲ ĮVYKIŲ SKAIČIAI

Šiais metais Chicago mieste būta daugiau nusikaltimų negu perėjais metais. Štai kaip tie skaičiai atrodo rugpjūčio mėnesį. Šiais metais rugpjūčio mėnesį žmogžudysčių buvo 22, perėjais metais — 34.

Apiplėšimų be įsilaužymų š. m. rugpjūčio mėn. 485, perėjais metais 405.

Apiplėšimų su įsilaužymais š. m. rugpjūčio mėn. 1,028, perėjais metais 866.

Vagysčių š. m. — 1,707, perėjais metais — 1,501.

Išniekinimų š. m. — 26, perėjais metais — 22.

Iš buvusių viso kriminalinių nusikaltimų 4,797 išaiškinta 1,373, kas sudaro vos 28% bendro nusikaltimų skaičiaus.

Tad policijos kriminalinis skyrius negali pasigirti, kad jam sekasi su kriminaliniu elementu sėkmingai kovoti.

CHICAGOJ RIAUSIŲ NEBUS

Rugsėjo 24 d. žada trims dienoms atvykti koncentruoti išgarsėjęs komunistų simpatikas baritonas juodukas Paul Robeson. Įvairios veteranų organizacijos pareiškė, kad jos jokių demonstracijų nedarys, nes tai šiuo atsitikimu neatitinka amerikony būdų.

Aišku, visiems pataria į tuos jo koncertus nesilankyti, nes jie daromi politiniais sumetimais, kad sukeltų riaušes. Veteranai sako, kad jie nieko bendro nenori turėti su tais koncertais ir apie tai nieko nenori žinoti.

Dr. J. W. Kadzewick LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarius — nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant trečią ir šeštą vakarą.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-5213
Rezid. Telefonas: HITop 5-2626

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIEHOSE

8-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — ŠEŠTADIENIS, RUGSEJO 17, 1949

Semaškai Chicagoje

Chicagoje vieši ponai Semaškai. Jie atvyko iš Detroito, kur išsikėlė iš Chicago gyventi.

Įlonas Semaška yra pačiai žinomas veikėjas. Jis labai daug veikė įvairiose organizacijose, kai gyveno Chicagoje. Detroito jis irgi nemažai veikė.

Penktadienį ponai Semaškai aplankė "Naujienas" ir pasiūmė su savo senais pažįstamais, su kuriais savo laiku teko kartu veikti.

NAUJAS PASTO ŽENKLELIS

Amerikos poeto Edgar Allan Poe garbei Amerikos paštas (United States Postage) lapkričio 7 d. išleidžia naują trijų centų vertės pašto ženkluką. Šis ženklukas priklausys Amerikos garbingųjų žmonių pašto ženklų serijai.

To ženklelio dugne įdėtas poeto Edgar Allan Poe atvaizdas. Savo išvaizda ženklukas panašus į visus kitus tos serijos pašto ženklus.

NIEKŠAI SIAUČIA GATVĖSE

J. Brown, 25 m., 415 Oakley ave., automobiliu kartu su savo vyru važiuo Michigan ave. Čia juos sustabdė penki vyriškiai. Iškrėtė, atėmė 11 dolerių, vyrą išmetė, o ją kitur nusivežė.

Pora tų niekšų ją išniekino ir dar atėmė papuošalą už 20 dolerių. Išsprukus iš jų, apie įvykį pranešė policijai. Policija tą moterį nugabeno į ligoninę.

LENKŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 16 d. įvyksta 10 iš eilės Illinois valstybės įvairių lenkų organizacijų, atstovų kongresas.

Kongresas posėdžiaus šv. Trejybės parapijos auditorijoje. Pradžią 8 v.v.

Kaip iš pranešimo matyti, to kongreso vyriausiasis tikslas bus aptarti Lenkijos valstybės padėtį ir kovos būdus su dabartiniais Lenkijos okupantais. Tame pranešime mums, lietuviams, nemaloniai praskamba toks sakiny, kuriame sakoma, kad Maskva okupavusi lenkų žemes pasinešė į Vilnių, Lvovą...

Suprask, Vilnius yra Lenkijos reikalas, ir jiems, lenkams, jo likimas rūpi.

Būtų lenkams sveikiau, jei jie rūpintųsi tomis žemėmis, kurios jiems istoriškai priklausė, o mažiausia jau kalbėtų apie Vilnių. Bent dėl mandagumo jo klausimą nutylėtų.

REMKITE TUOS KURIE GARSINASI "NAUJIEHOSE"

CLASSIFIED ADS.

PARTNERS WANTED Pusininkų Reikia

REIKALINGAS partneris, teisingas žmogus, kad galėtų pavesti visą hotelio biznį, nešanį gerą pelną, arba išnuomoti visą. Reikalinga \$4,000 investicija. Family Hotel, 616 W. Madison Street.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Antai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A. & C. MOTOR SALES
1816-20 W. 35th Street
GERAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ KARŲ VISUOMET
1936's iki 1949's \$50 IR AUKŠČIAU
Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales

1816-20 W. 35th Street

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

MEXICO, Missouri mes turime ekstra geru galvijų ir javų farmą Audrain County. Gera apylinkė, moderniški namai. Dėl informacijos rašykite: Theodore Barnes & Son, 119A W. Monroe, Mexico, Missouri.

270 AKRU, galima išdirbti 200 akru, 2 dideli upeliai, riedžioti, žuvalti. Galima užlaikyti 100 galvijų. Gera staba, barnė, elektra. \$16,500. Dėl informacijos rašykite savininkui O. E. LACY, Hartman, Arkansas.

ISIGYKITE žemės sklypą Texas valstybėje vad. "Magic Valley". Tai geriausia vieta investuoti pinigus ir aprūpinti save ir seimą senatvėje. Derlinga žemė duoda karnet 3-4 derlius. Akras žemės nuo kiekv. derliaus — \$167—1,800 gryno pelno. Malonus ir sveikata taisykas oras per šitais metais. Palankios išsimokėjimo sąlygos, pigi darbo jėga. Nereikia gyventi vietoje, visuomet galima žeme išnuomoti. Teiraukitės ir rašykite tuojau: 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Box 3199.

IRENGTA KALAKUTŲ FARMA 97 akrai. East Battle Lake, Ottertail County. Pilnas pastatų irengimas aptarnaujama nuo 4,000 iki 5,000 kalakutu. Patogus 5 kambarių namas. Didelis pirtis! Kalakutų centras Minnesota valstybėje. Taipgi 5,000 pėdų "Almost Priceless" smiltingas ežero pakraštys. \$18,000 ir \$10,000 nupirks. Matykite: A. K. BONDY Battle Lake, Minn., atstovauja WOOD SHOL 9 W. 26th St. Minneapolis, Minn.

65 AKRAI. Naujas 4 kambarių su rakandais akmeninis namas. Vieškelys 65 Arkansas Ozarks. C. W. CROSS, Eldon, Iowa.

TRYS AUKSTOS RŪSIŲ FARMOS

320 AKRU — BENTON CO.
390 AKRU — POWESHIEK CO.
480 AKRU — POWESHIEK CO. FARMOS

DERLINGA TVIRTA ŽEMĖ PUKIAUSIŲ MODERNŲS TROBESIAI
Savininkas išsikelia į vakarus, yra proga jums įsigyti vieną ar daugiau duodantį aukščiausią javų derlių ūkį Iowa valstybėje.

Pirkėjas, norintis geriausių ūkių, tikra proga įsigyti.

R. K. STODDARD
AUTHORIZED SELLING AGENT
2406 G AVE. N. E. DIAL 2-9995
CEDAR RAPIDS, IOWA

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS Generalis kontraktorius ir namų statytojas
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Taisom senus namus. Reikale kreipkitės, guste teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART ST.
Tel. GROvehill 6-6588.

PATAISYMO DARBAI PATAISAU NAMUS, dengiu stogus, mūriju kaminius, cementu juo šalvygavimus ir visokius plumbingo darbus. Šaukite po 7 vakaras.
Tel. PORTSMOUTH 7-6663—JOE.

COAL—WOOD—OIL Anglys—Malkos—Aliejus

KŪRENIMUI ALYVA

TA PACIA DIENA PRISTATOM Peciavus alyvos kaina, 14½c 150 GALIONŲ LOTS.

V. TASSONE & SONS
461 W. 26th Street
DAnube 6-1393
Victory 2-7895

BUILDING MATERIAL Statybos Materialas

SAVE MONEY!

Namų Statymui Medžiagos

Iš Valdžios Išardytų Namų Medžiaga

Taipgi mūsų naujame Departamente

1x4 grindims lentos ..... 02 pėda
1x6 sheathing and siding .03 p.
2x4 ..... 04 pėda
2x6 ..... 07 pėda

DIDELIS PASIRINKIMAS DURŲ IR LANGŲ.

Stogams popieris, ... rolė \$2.00
Plaster board, ktv. pėda .04½
Celotex plywood, SHERWIN WILLIAMS MALEVA VINIS IR INSULIACIJAI MEDŽIAGA.

1936's iki 1949's \$50 IR AUKŠČIAU

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales

1816-20 W. 35th Street

8-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — ŠEŠTADIENIS, RUGSEJO 17, 1949

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

KAINA ŽEMESNĖ UŽ TIKRAJĄ VERTE GERIAUSI PIRKINIAI PIETŲ VAKAROSE GRAŽŪS DIDELI MIŠKUOTI PLEČIAI

60x167 pėdų ir didesni—duyk tiek už pusę tiek, kiek kainoja miesto sklypas. Zemi takai, naujos vingiuotos gatvės, (viskas apmokėta). Busas, gasas, elektra, mokyklų, bažnyčios. Virš 200 patenkintų namų ir pliciu savininku. Matykite "Model House" šiandien. Rami, svairi provincijos atmosfera; tik 2 blokai iki miesto.

Tiesiai iš savininkų.

Mažai tereikia įmokėti—Ilgaais, lengvais išsimokėjimais.

"GOLFMOR PARK"

Natūralus miškuotas grožis prie pat 79th Street, 2 blokai į vakarus nuo Cicero Avenue (miesto ribose). Nuosavybės buiras pas—

J. P. LOYE REALTY CO.

79th Place

2 blokai į vakarus nuo Cicero Avenue.
ATIDARYTA KASDIEN IKI 8:00 VAKARO.

Kuomet būsite Kalifornijoje pasimatykite su JOS. W. RUZELLA

Pirmutinis ir didžiausias lietuvių brokeris visokių rūšių nuosavybėms. 3813 SUNSET BOULEVARD LOS ANGELES 26, CAL. Telefonuokite: NORMANDY 3-2743 Rašome visoką apraūdą.

TEISINGAS PATARNAVIMAS IR PIGIAI

Pirkite arba parduokite bet kokią nuosavybę per mane — užtikrinu, kad gausite pelningesni "deal" ir sutaupsite sau nemažą pinigų.

NOTARAS—darau ir notarizuoju visokius legalinius dokumentus. Rašau visokias apraudas: namų ir automobilių Insurance. Apsaugos patarnimai dykai.

CHARLES URNICH-URNIKAS, 2500 W. 63rd Street, 2 aukštus. Telefonas Prospect 6-6025.

6 KAMBARIŲ medinis namas. Karštu vandeniu šildomas. Sklypas 37½x125. 1 mašinos garažas. 60 dienų užimtį. Geriausia pasiūla priims. 1239 So. 49th Ave. Cicero.

PARDUODAMAS namas, pigiai. 9 pagyvenimui ir krautuvi. Metams pajamų \$11,610. Namas yra east 55th St. Šaukite Dr. C. Z. Vezel Yards, 7-2246.

4 kambarių namas už \$4,200.

su dideliu lotu. Yra priemiesty. J. SINKUS, 2440 W. 63rd Street Prospect 6-9000.

VERTĖS \$2,000.00 UŽ \$950.00 Didelis ir gražus žemės plotas ant kalnelio su gražiais medžiais, prie cementinio kelio, arti buso linijos, tik viena valanda į Chicago downtown atvažiuoti.

J. SINKUS, 2440 W. 63rd Street Prospect 6-9000.

11451 SO. SPAULDING

Naujas namas. Gasu šildomas. 4 dideli kambariai. Yra vietos kitiems kambariams, prausykla viršuje. Didelis sklypas 40x300. Atidaryta sekmadieniais 3 popiet, iki 6 vak. Triangle 4-2741, BEverly 8-8665.

2 FLATAI po 5, 6 kambarius. Pogrindis, 2 mašinos garažas. Gerame stovyje. Tuoj galima užimti. Savininkas. CANAL 6-1620. 851 Vernon Park Place.

BARGENAS. Mūrinis 10 flatų. Arti 63rd ir Kedzie Ave. Savininkas apleidžia miestą. Priims į mainus 2 flatus arba bungalow.

Mūrinis 4 flatų po 4 kambarius. 3 karų mūrinis garažas. Arti Marquette Park. Bargenas. MASULIS & PAUL 6540 So. Western Ave.

8 FLATŲ mūrinis. Parduodamas iš priestaties nesveikatos. 927 W. CULLERTON ST.

PARDUODAMA 7 kambarių rezidencija, arba priimsiu automobilį ir mašiną. Priežastis — senatvė. 5914 Eggleston Ave. WENTWORTH 6-2334.

4300 N. MULLIGAN Atdara apžiūrėjimui nuo 1-5 val. šeštadienį ir sekmadienį. 2 miegamųjų kambarių stuba. "Face" plytų. Savininkas apleidžia miestą. Tuoj galima užimti.

DU NAMAI, savininkas. 2458 W. 107th St. Naujas kampinis 6 kamb. mūrinis, 1½ maudynės. 11132 S. Campbell Ave. Naujas 6 kamb. mūrinis, 1½ maudynės. Arti mokyklų, bižnių distriktu. Rinkinta apylinkė. Atdari apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1-6 popiet. Prieinamai. CEDARCREST 3-0591.

Savininkas. 7 metų mūrinis. Plieno konstrukcijos, 5 kambariai. Padidinamas. Automatiška gasu šiluma. Arti mokyklų. \$17,500 arba pasiūlymas. 6545 West Devon. NEWCASTLE 1-6909.

5 KAMBARIŲ ir maudynė medžio ir plytų katedrūs. Gerame stovyje. Pilnas beismontas, uždaryti porčiai. 1928 So. Desplaines St.

5 KAMBARIŲ bungalow, 2 kambariai viršų, sklypas, 2 karų garažas. GROvehill 6-8688.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

TURI GREITAI PARDUOTI 2 aukštų mūrinis, "octagon front", po 6 kambarius, tuoj galima užimti abudu; 2 karų medinis garažas, stokeris šildomas, automatiškas vandens šildytuvai. Galima apžiūrėti bet kada. 6143 So. Kildare Ave. Portsmouth 7-3974.

PARDAVIMUI 2 aukštų medinis namas ir garažas, su lotu. \$6,000 cash. 3649 SO. EMERALD AVE.

KURIE norėtų pirkti Marquette Park apylinkėje. 6 kambarių gražus mūrinis bungalow, su pajamomis. Arti mokyklų, krautuvių, parkų ir bažnyčių. Gera transportacija. Atsilepkite tuojau. Turiu ir daugiau visokių ir naujų namų, geru pirkiniu. TEISINGAS PATARNAVIMAS. CHAS. URNICH-URNIKAS 2500 W. 63rd St. Prospect 6-6025.

PARDAVIMUI 4 FLATŲ namas. Pirmas aukštas garu šildomas, 2-ras pečiūm. 2834 SO. UNION AVE.

TUOJ GALIMA UŽIMTI 5-kių kambarių Georgian stiliaus mūrinė rezidencija. Kampinis sklypas. Furnas šildoma; venetian blindas, nauji kaurai, storm langai, front rails. 2 mašinos garažas. \$12,500. John Voytek, 5107 S. Mayfield.

SAVININKAS parduoda 3½ butų mūrinį namą. 3-6, 1-3. Garų šildomi, 2 mašinos garažas. 6 kambarių butas tuščias. Prieinama kaina. 1820 S. Springfield. Pašaukite CALUMET 5-4638 arba CRawford 7-5048.

7 KAMBARIŲ bungalow. Didelis pogrindis. Viškai. Arti bažnyčios, krautuvių ir transportacija. Labai gerame stovyje. 1444 So. 59th Avenue.

PIRKSIU foto aparatą "Leica" IIIc summitar 1:2 arba "Leica" IIC Elmar 1:3.5. Stūliui nuodent kaili. Frank Jokubitis, 3315 South Wood St., Chicago 8, Ill.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT Savo Virtuve arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė—Kreditas. Lafayette 3-2977 Pasirinkimas gražiausių spalvų

PARDUODAMAS šaldytuvai (refrigeratoriumi). Geras. Nebrangiai. 7117 S. Rockwell St., iš kiemo.

DIDELIS BARGENAS Tavernos biznis. Barai ir kiti visi nauji įrengimai. Kampinis 2 aukštų mūrinis namas, 3 butai, 1-6, 2 po 5 kambarius ir krautuvi. Yra BRIGHTON Parke. Pardavimo priežastis—savininkas turi 2 biznius. Per daug darbo. Dėl susitarimo kreipkitės pas M. J. KIRAS, real estate, 3261 So. Halsted St. Victory 2-0399 šeštadienį nuo 12 iki 1, kasdien BRUNSWICK 8-0798 nuo 6 iki 8 vakare.

REPAIRS—IN GENERAL Įvairūs Pataisymai

GARANTUOTAS RADIJO TAISYMAS. Pataisome visokių išdirbusių namų ir automobilių radijus, fonografus, television (setus). Apskaičiavimas ir lempučių patikrinimas nemokamas. Dėl geriausio patarnavimo — pašaukite LAFAYETTE 3-3858. ROCKET RADIO & TELEVISION 736 West 35th Street.

DIDELĖ SUTAUPA DIDELE NUOLAIDA ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo. Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvu kaina nuo \$15. Ateikite į mūsų istaigą ir namatvkte patys. Mes patarnavime jūsų seną mekle išteiktinai.

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. CHICAGO 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

PERSONAL Asmenų Ieško

PADEDU sudyrti tremtiniams atvykti garantijas, įsigyti pirmuosius pilytybės dokumentus, atlikti įvairius vertimus iš svetimų kalbų. J. KUTRA, tel. Canal 6-8500 arba Frontier 6-3734 (po 6 val. vak.).

IESKAU pusamžio draugo vedyboms. Kad nebūtų girtuoklis, kad turėtų nuosavybę arba pinigų. Kuris mėgsta gražiai gyventi. Ji apie save rašys daugiau, kai laiška gaus. Box 3197. 1739 So. Halsted St.

RIMTAS vyras, baigęs 50 m., geru išvaizdos ir būdo, nori susipažinti vedybų tikslu su moteriške nuo 40 ligi 50 m. amžiaus, taip pat gero būro ir išvaizdos, turinčia bižnių arba šiek tiek pinigų bendram bizniui. Rašyti tik rimtus pasiūlymus. Rašykite: Box 3198, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

NOREČIAU susirašinėti su atvykusiais iš Vokietijos lietuviams ir lietuvaitėmis. B. A. Cakavic R. 1, Sesser, Ill.

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai

RENDON 3 kambarių butas. Apšildomas. 1255 No. Artesian. Kreiptis 2419 Potomac antras aukštas.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

KAMBARIAI VYRAMS Dideli, šviesūs ir parankūs. Šviežiai atremontuoti, renda pigi—\$15 mėnesiui. LITHUANIA HOTEL 1606 So. Halsted Street Tel. Taylor 9-2733.

IŠNUOMOJAMAS FURNISIUOTAS kambarys Brighton Parke apylinkėje prie suaugusių žmonių. Galima naudotis ir virtuve, jeigu bus reikalinga. 2614 W. 47th Street. Laf. 3-9079. Klauskite Boris.

IŠNUOMOJAMI miegami kambariai su visais patogumais vaiknam 3726 W. 57th STREET.

IŠNUOMOJAMAS kambarys vyru. Negirtuokliui. 3314 S. Union Av.

IŠNUOMOJAMAS kambarys vienam vyru. Yra visi parankumai. Galima naudotis virtuve. 2834 SO. UNION AVE.

DIDELIS kambarys švairiems dirbantiems vedusiems. Su virtuve prie vieno asmens. HUDSON 3-1120.

FURNISHED ROOMS—WANTED Reikia Gyvenimui Kambarių

TARNAUJANTIS VYRAS Ieško kambario North Side. Skambinti nuo 5 valandos vakare REPUBLIC 7-4378.

TO RENT—WANTED Ieško Renduoti

PENKIŲ suaugusių žmonių seimai reikalingas penkių ar daugiau kambarių butas. Seimoje yra keturi dirb. Šaukti: VIRGINIA 7-2958.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

TAVERNA ir namas, 2 apartamentai. Television. Viskas su elektra. Ant Halsted gat. arti 35-tos. \$13,500. Šaukite: LONGbeach 1-8257.